

2^η Προπαρασκευαστική Δράση για τις Έξυπνες Αγροτικές Περιοχές στον 21^ο αιώνα “Smart Rural 27” Project – SR27

Μελέτη Καταγραφής των Προτεραιοτήτων των Αγροτικών
Περιοχών, ως προς το Σχεδιασμό και
την Εφαρμογή Έξυπνων Λύσεων

Coordinated by:

Funded by the:

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2022

Όροι Εντολής

Η παρούσα μελέτη έχει συγγραφεί τον Σεπτέμβριο του 2022 και εμπίπτει στο πλαίσιο των εργασιών του Έργου της 2^{ης} Προπαρασκευαστικής Δράσης για τις Έξυπνες Αγροτικές Περιοχές στον 21^ο αιώνα (“Smart Rural 27” Project – SR27), την υλοποίηση της οποίας συντονίζει η ομάδα του “E40 Europe” και χρηματοδοτεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η μελέτη αφορά την «Καταγραφή των Προτεραιοτήτων των Αγροτικών Περιοχών ως προς το Σχεδιασμό και την Εφαρμογή Έξυπνων Λύσεων». Η μελέτη έχει εκπονηθεί σε συνέχεια της καταγραφής της ανάγκης εκπόνησης της, μετά από την πραγματοποίηση της 1^{ης} Συνάντησης της Άτυπης Ομάδας Εργασίας για τα “Smart Villages” της Κύπρου, που πραγματοποιήθηκε στις 19 Ιανουαρίου 2022.

Συγκεκριμένα την ανάγκη εκπόνησης της μελέτης έχει αναδείξει το Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, καθώς αντίστοιχη μελέτη έχει εκπονηθεί από το ίδιο το Υφυπουργείο, σε συνεργασία με την Ένωση Δήμων Κύπρου, για τις αστικές – δημαρχούμενες περιοχές.

Σημειώνεται ότι η έρευνα πεδίου, που αποτελεί το πιο σημαντικό μέρος της παρούσας μελέτης, έχει εκπονηθεί με την συνεργασία και υποστήριξη της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου.

Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Μελέτης:	Απρίλιος – Αύγουστος 2022
Στάδια Υλοποίησης Μελέτης:	I. Ανασκόπηση Βιβλιογραφίας
	II. Έρευνα Πεδίου
	III. Ανάλυση Αποτελεσμάτων

Η μελέτη «Καταγραφής των Προτεραιοτήτων των Αγροτικών Περιοχών ως προς το Σχεδιασμό και την Εφαρμογή Έξυπνων Λύσεων» έχει ετοιμαστεί από:

Μάκη Παπαμιχαήλ

Γεωπόνο – Οικονομολόγος

Εθνικό Εμπειρογνώμονα Έργου SR27

Τηλ.: 96-490484

e-mail: makis_paramichael@yahoo.gr

Αύγουστος 2022

Περίληψη

Στο πλαίσιο της παρούσας Μελέτης εξετάζονται οι προτεραιότητες των Αγροτικών Περιοχών ως προς το σχεδιασμό και την εφαρμογή Έξυπνων Λύσεων.

Σκοπός της παρούσας Μελέτης είναι κυρίως η καταγραφή της άποψης των εκπροσώπων των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στις Αγροτικές Περιοχές της Κύπρου, ως προς τις σημερινές προτεραιότητες των περιοχών τους και του τοπικού πληθυσμού τους, σε σχέση με την αξιοποίηση συγκεκριμένων Έξυπνων Λύσεων.

Μέσα από βιβλιογραφική έρευνα εξετάζονται οι κύριες έννοιες που χρησιμοποιούνται στην Μελέτη, όπως η έννοια και το θεσμικό πλαίσιο των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο και οι έννοιες της Αγροτικής Περιοχής, της Έξυπνης Λύσης και της Έξυπνης Αγροτικής Περιοχής.

Η Μελέτη περιλαμβάνει την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης στην Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο, το μεταβατικό της στάδιο – λαμβάνοντας υπόψη την επερχόμενη μεταρρύθμιση της, την πραγματοποίηση ποιοτικών συνεντεύξεων, καθώς και τις αναλύσεις SWOT και PEST.

Περιλαμβάνει ακόμα την πραγματοποίηση πρωτογενούς έρευνας, η οποία αναδεικνύει σημαντικά στοιχεία σχετικά με τον σχεδιασμό και την υλοποίηση μιας Έξυπνης Αναπτυξιακής Στρατηγικής και τις πλέον σημαντικές έξυπνες λύσεις (προτεραιότητες), που η εφαρμογή τους αναμένεται να ενισχύσει σε σημαντικό βαθμό την ανθεκτικότητα των αγροτικών περιοχών.

Ακολούθως, καταγράφονται οι έξυπνες λύσεις, με σειρά προτεραιότητας, στη βάση των απαντήσεων που λήφθηκαν από τους συμμετέχοντες στην πρωτογενή έρευνα. Για κάθε έξυπνη λύση καταγράφεται ο φορέας ή οι φορείς που εμπλέκονται στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση της.

Στο τέλος καταγράφονται συγκεκριμένες προτάσεις σχετικά με την εκπόνηση Έξυπνων Αναπτυξιακών Στρατηγικών, την ανάληψη του συντονισμού των δράσεων για τις Έξυπνες Αγροτικές Περιοχές από το αρμόδιο Υπουργείο, την υλοποίηση πιλοτικών έργων κ.α.

Summary

The current Study tackles the priorities of the Rural Areas in terms of the planning and implementation of Smart Solutions.

The Aim of this Study is to identify and to track down the opinion of the representatives of the Local Authorities in the Rural Areas of Cyprus, regarding the current priorities of their areas and local population, in relation to the utilization of specific Smart Solutions.

Through bibliographic research, the main concepts and definitions used in the Study are examined, such as the concept and the legal framework of Local Authorities in Cyprus and the definitions of Rural Area, Smart Solution and Smart Rural Area.

The Study includes recording of the current situation in Local Authorities in Cyprus, the transitional period – considering the upcoming reform of Local Governance, conducting qualitative interviews and the SWOT and PEST analyses.

It also captures the implementation of primary research, which highlights important evidences regarding the planning and implementation of a Smart Development Strategy and the most important smart solutions (priorities), the implementation of which is expected to significantly enhance the resilience of rural areas.

Smart solutions are then prioritized, based on the responses deriving from the primary survey participants. For each smart solution, local authorities, ministries or departments involved in its planning and implementation are also listed.

Finally, specific suggestions are made, regarding the preparation of Smart Development Strategies, the undertaking of the coordination of actions for Smart Rural Areas by the competent Ministry, the implementation of pilot projects, etc.

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες σε όλα τα μέλη της Άτυπης Ομάδας Εργασίας για τα “Smart Villages” της Κύπρου, για την μέχρι σήμερα εποικοδομητική συνεργασία, καθώς η ανατροφοδότηση που παρέχουν είναι χρήσιμη, αξιοποιήσιμη και παραγωγική.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες εκφράζω προς:

- ✓ Την κα. Έλενα Πουλλή, Επιστημονικό Λειτουργό Α' του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, που στο πλαίσιο της 1ης Συνάντησης της Άτυπης Ομάδας Εργασίας, είχε αναδείξει την ανάγκη εκπόνησης της παρούσας μελέτης.
- ✓ Την Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου, τον Πρόεδρο της, κ. Ανδρέα Κιτρομηλίδη, τον Γραμματέα της, κ. Νικόλα Στυλιανού και τον Λειτουργό της Ακαδημίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κ. Κωνσταντίνο Σταύρου, που είχαν θετική ανταπόκριση και συνεργάστηκαν πλήρως ως προς τις διάφορες ενέργειες επιτυχούς ολοκλήρωσης της παρούσας μελέτης.
- ✓ Όλους τους Προέδρους και Γραμματείς των Κοινοτικών Συμβουλίων που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα μας για συμπλήρωση του ερωτηματολογίου της έρευνας πεδίου.
- ✓ Τη σύζυγο μου Ελένη, για την κατανόηση, την πολύτιμη στήριξη και τη βοήθεια που μου πρόσφερε, σε όλα τα στάδια εκπόνησης της παρούσας μελέτης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κεφάλαιο 1	7
Εισαγωγή	7
1.1 Εισαγωγή	7
1.2 Σκοπός της Μελέτης	7
1.3 Θέση της Μελέτης	8
1.4 Μεθοδολογία Εκπόνησης	8
Κεφάλαιο 2	10
Η Τοπική Αυτοδιοίκηση	10
2.1 Εισαγωγή – Ορισμός	10
2.2 Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο.....	11
2.2.1 Εισαγωγή	11
2.2.2 Οι Δήμοι	12
2.2.3 Οι Κοινότητες	13
2.2.4 Κατηγοριοποίηση των Περιοχών σε Αστικές και Αγροτικές	14
2.3 Η Αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	15
2.3.1 Η Προτεινόμενη Μεταρρύθμιση	15
2.3.2 Η Ψήφιση της Μεταρρύθμισης	17
Κεφάλαιο 3	19
Ο Ορισμός των Έξυπνων Αγροτικών Περιοχών και Λύσεων	19
3.1 Ο Ορισμός των Έξυπνων Κοινοτήτων στην ΕΕ	19
3.2 Ο Ορισμός των Έξυπνων Κοινοτήτων στην Κύπρο	22
3.3 Η Έννοια των Έξυπνων Λύσεων	25
Κεφάλαιο 4	26
SWOT και PEST Analysis	26
4.1 SWOT Analysis	26
4.1.1 Εισαγωγή	26
4.1.2 Πλεονεκτήματα / Strengths	26
4.1.3 Αδυναμίες / Weaknesses	27
4.1.4 Ευκαιρίες / Opportunities	28
4.1.5 Απειλές / Threats	28
4.2 PEST Analysis.....	29

4.2.1 Εισαγωγή	29
4.2.2 Πολιτικό – Νομικό Περιβάλλον (Political)	29
4.2.3 Οικονομικό Περιβάλλον (Economical).....	30
4.2.4 Κοινωνικό Περιβάλλον (Sociological).....	30
4.2.5 Τεχνολογικό Περιβάλλον (Technological)	31
4.2.6 Δημογραφικό Περιβάλλον (Demographical).....	31
4.2.7 Πολιτιστικό Περιβάλλον (Cultural).....	31
Κεφάλαιο 5	33
Μεθοδολογία Έρευνας	33
5.1 Σκοπός και Στόχοι της Έρευνας.....	33
5.2 Πρωτογενής Έρευνα.....	33
5.3 Μέθοδος Δειγματοληψίας	34
5.4 Πληθυσμός της Έρευνας	34
5.5 Κωδικοποίηση Δεδομένων	35
5.6 Περιορισμοί Έρευνας.....	35
Κεφάλαιο 6	36
Πρωτογενής Έρευνα	36
6.1 Εισαγωγή	36
6.2 Ανάλυση Απαντήσεων	36
6.3 Συμπεράσματα Πρωτογενούς Έρευνας	41
Κεφάλαιο 7	47
Οι Προτάσεις της Μελέτης.....	47
Βιβλιογραφία.....	51
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.....	54
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ.....	57
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ.....	60
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV.....	64
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V.....	73
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI.....	81

Κεφάλαιο 1

Εισαγωγή

1.1 Εισαγωγή

Στο πλαίσιο της παρούσας Μελέτης εξετάζονται οι προτεραιότητες των Αγροτικών Περιοχών ως προς το σχεδιασμό και την εφαρμογή Έξυπνων Λύσεων.

Αρχικά, ορίζονται οι κύριες έννοιες που χρησιμοποιούνται στην μελέτη, όπως η έννοια και το θεσμικό πλαίσιο των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΑΤΑ) στην Κύπρο και οι έννοιες της Αγροτικής Περιοχής, της Έξυπνης Λύσης και της Έξυπνης Αγροτικής Περιοχής.

Το πλέον σημαντικό στοιχείο της μελέτης αποτελεί η πρωτογενής έρευνα, η έρευνα πεδίου και η αντίστοιχη ανάλυση της, που παρουσιάζονται στη συνέχεια. Η έρευνα διεξήχθη με τη συμμετοχή Κοινοτήτων από όλες τις Επαρχίες της Κύπρου, που ελέγχονται από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Τα αντικείμενα της έρευνας διαχωρίζεται σε δύο κύριους άξονες. Ο πρώτος άξονας αφορά την αποτύπωση των απόψεων που έχουν οι εκπρόσωποι των Κοινοτήτων των Αγροτικών Περιοχών της Κύπρου, σε σχέση με τον σχεδιασμό και την υλοποίηση μιας Έξυπνης Στρατηγικής Τοπικής ή Περιφερειακής Ανάπτυξης, ενώ ο δεύτερος άξονας αφορά την καταγραφή εκείνων των Έξυπνων Λύσεων, που οι εκπρόσωποι των Κοινοτήτων θεωρούν ως πιο αναγκαίους και χρήσιμους για την περιοχή τους, στην παρούσα φάση.

Στο τέλος και αφού προηγηθεί ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας πεδίου, διατυπώνονται συγκεκριμένες προτάσεις ώστε να εφαρμοστούν, το συντομότερο δυνατό, ορισμένες από τις επιθυμητές Έξυπνες Λύσεις.

1.2 Σκοπός της Μελέτης

Σκοπός της παρούσας Μελέτης είναι κυρίως η καταγραφή της άποψης των εκπροσώπων των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στις Αγροτικές Περιοχές της Κύπρου, ως προς τις σημερινές προτεραιότητες των περιοχών τους και του τοπικού πληθυσμού τους, σε σχέση με την αξιοποίηση συγκεκριμένων Έξυπνων Λύσεων.

Τα βασικά ερευνητικά ερωτήματα, που αρχικά είχαν τεθεί, αφορούσαν:

- ✓ Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση μιας Στρατηγικής για μια Έξυπνη Αγροτική Περιοχή, ποια στοιχεία προϋποθέτει;
- ✓ Ποια είναι τα σημαντικότερα προβλήματα που αποτελούν ανασταλτικούς παράγοντες στους αναπτυξιακούς σχεδιασμούς των αγροτικών περιοχών;
- ✓ Ποιες είναι οι πιο σημαντικές έξυπνες λύσεις, που με την εφαρμογή τους σήμερα, θα ενίσχυαν σε σημαντικό βαθμό την ανθεκτικότητα των αγροτικών περιοχών;
- ✓ Η μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ενισχύει την εργαλειοθήκη των Τοπικών Αρχών ως προς τους αναπτυξιακούς τους σχεδιασμούς;

1.3 Θέση της Μελέτης

Τα αρχικά ερωτήματα έχουν απαντηθεί, αναδεικνύοντας την ανάγκη σχεδιασμού Έξυπνων Αναπτυξιακών Στρατηγικών και εφαρμογής Έξυπνων Λύσεων από τις ΑΤΑ των Αγροτικών Περιοχών, καθ' ότι από τη φύση τους οι ΑΤΑ αποτελούν εκείνο το επίπεδο διακυβέρνησης που βρίσκεται πιο κοντά στον πολίτη, όπου ο πολίτης μπορεί να συμμετάσχει πιο ενεργά, να παρέμβει και να αντιληφθεί άμεσα τη συμβολή του. Παράλληλα, οι Έξυπνες Λύσεις στοχεύουν στο να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής των ανθρώπων, να ανατρέψουν την πορεία της κλιματικής αλλαγής ή να περιορίσουν τις συνέπειες της και να εξοικονομηθούν χρήματα και πόροι. Ιδιαίτερα για τις αγροτικές περιοχές ενισχύουν την ανθεκτικότητα και την αειφόρο ανάπτυξη τους.

Η επερχόμενη αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο προσφέρεται ώστε να υιοθετηθούν εκείνες οι πρακτικές και υποχρεώσεις, ώστε οι τοπικές αρχές να εφαρμόζουν Έξυπνες Στρατηγικές, αναλόγως των δυνατοτήτων τους και αναλόγως των αναγκών του πελάτη / του τοπικού πληθυσμού και των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε αυτές.

1.4 Μεθοδολογία Εκπόνησης

Η εκπόνηση της μελέτης έχει βασιστεί στην ακόλουθη μεθοδολογία:

- ✓ Ανασκόπηση της υφιστάμενης βιβλιογραφίας.
- ✓ Ανασκόπηση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου.
- ✓ Ανασκόπηση του νέου θεσμικού πλαισίου σχετικά με την μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο.

- ✓ Πραγματοποίηση ποιοτικών συνεντεύξεων.
- ✓ Συνοπτική καταγραφή υφιστάμενης κατάστασης.
- ✓ Πραγματοποίηση SWOT Analysis.
- ✓ Πραγματοποίηση PEST Analysis.
- ✓ Διεξαγωγή Έρευνας Πεδίου με τη χρήση ερωτηματολογίων. Συμπλήρωση ερωτηματολογίων με στρωματοποιημένη δειγματοληψία κρίσεως / σκόπιμη δειγματοληψία.
- ✓ Ανάλυση αποτελεσμάτων και καταγραφή συμπερασμάτων.
- ✓ Καταγραφή προτάσεων.

Κεφάλαιο 2

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση

2.1 Εισαγωγή – Ορισμός

Οι διάφοροι ορισμοί της έννοιας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΤΑ) έχουν σε κάθε περίπτωση αναφορές στη «δημόσια διοίκηση» και στον «τοπικό πληθυσμό – λαό». Η έννοια της ΤΑ συναντάται στην αγγλική βιβλιογραφία ως «Local Governance / Government», παράγοντας που οδηγεί πλέον στην εναλλαγή της έννοιας της ΤΑ με αυτήν της Τοπικής Διακυβέρνησης. Παράλληλα, οι τοπικοί φορείς που την εκφράζουν αναφέρονται ως Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΑΤΑ), που συναντάται στην αγγλική βιβλιογραφία ως «Local Authorities».

Ως Τοπική Αυτοδιοίκηση ορίζεται από τον Παπαχαντζή (1991) «η διενέργεια του έργου της δημόσιας διοίκησης κατά ένα μέρος ανατιθέμενη σε χωριστούς αυτοδιοικούμενους οργανισμούς, που ασκούν το εν λόγω έργο με τα δικά τους όργανα. Χαρακτηριστικό αυτού του συστήματος είναι ότι δυνάμει νόμων, το Κράτος δημιουργεί μικρότερα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και τους δίνει το δικαίωμα να ασκούν επί ορισμένων αντικειμένων το λεγόμενο *imperium* δημοσία, δηλαδή την καθ' αυτό πολιτική εξουσία».

Ο Λουκαΐδης (1986) καταγράφει τον νομικό ορισμό της ΤΑ ως «το σύστημα σύμφωνα με το οποίο το Κράτος αναθέτει τη διοίκηση υποθέσεων που ενδιαφέρουν ορισμένες εδαφικές περιοχές, σε όργανα που συνήθως εκλέγονται από το λαό της περιοχής και ασκούν την εξουσία αυτή κατά την κρίση τους και με δική τους πρωτοβουλία και ευθύνη, αλλά πάντοτε μέσα στα όρια της σχετικής νομοθεσίας που τα δημιουργεί. Η ΤΑ είναι δημοκρατικός θεσμός ή ορθότερα, θα πρέπει η οργάνωση και η λειτουργία του θεσμού να προάγει τη δημοκρατία, την εξυπηρέτηση δηλαδή των συμφερόντων του λαού, μέσω οργάνων που τυγχάνουν της έγκρισης αυτού».

Ένας πιο συνοπτικός ορισμός του Ράικου (2018) ορίζει την ΤΑ ως «το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, που προσδιορίζεται στη βάση εδαφικών περιορισμών και της σύμπραξης του συνόλου των μελών του (λαού). Η ΤΑ καλείται να ασκήσει αυτοτελή Τοπική Δημόσια Διοίκηση, κάτω από την εποπτεία του Κράτους».

Ο σύγχρονος ρόλος των ΑΤΑ περιγράφεται μέσα από την Ευρωπαϊκή Χάρτα Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Συμβουλίου της Ευρώπης (Υπουργείο Εσωτερικών, 2018), σύμφωνα με την οποία «οι ΑΤΑ θα πρέπει να είναι σε θέση να ρυθμίζουν και να διαχειρίζονται ένα

σημαντικό μέρος των δημοσίων υποθέσεων με δική τους αποκλειστική ευθύνη και προς το συμφέρον του τοπικού πληθυσμού. Ο Χάρτης θεωρεί ότι οι δημόσιες υποθέσεις θα πρέπει να ασκούνται κατά προτίμηση από τις αρχές που είναι εγγύτερα προς τους πολίτες, ενώ ένα υψηλότερο επίπεδο διοίκησης θεωρείται κατάλληλο μόνο όταν ο συντονισμός ή η παραχώρηση των αρμοδιοτήτων είναι αδύνατη ή λιγότερο αποτελεσματική στο αμέσως κατώτερο διοικητικό επίπεδο... Οι ΑΤΑ θα πρέπει να προάγουν την οικονομική ανάπτυξη και να παρέχουν αποδοτικές και καλής αξίας υπηρεσίες».

Ο Χάρτης, που αποτελεί δεσμευτικό διεθνές νομικό όργανο, υπογράφηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία στις 8 Οκτωβρίου 1986 και έχει ως βασικές αρχές τις ακόλουθες:

- ✓ Οι Τοπικές Αρχές αποτελούν ένα από τα κύρια θεμέλια οποιουδήποτε δημοκρατικού καθεστώτος.
- ✓ Οι Τοπικές Αρχές συμβάλλουν στη δημιουργία μιας Ευρώπης βασισμένες στις αρχές της δημοκρατίας και της αποκέντρωσης της εξουσίας.
- ✓ Ύπαρξη Τοπικών Αρχών προικισμένων με όργανα λήψης αποφάσεων που δημοκρατικά συνεστημένα και με ευρεία αυτονομία αναφορικά με τις ευθύνες τους, τους τρόπους και τα μέσα με τα οποία ασκούνται οι ευθύνες αυτές και τους πόρους που απαιτούνται για την εκπλήρωσή τους. Οι εξουσίες των Τοπικών Αρχών πρέπει να αναγνωρίζονται στην νομοθεσία ή όπου είναι δυνατόν, στο Σύνταγμα.

2.2 Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο

2.2.1 Εισαγωγή

Το σύστημα της ΤΑ στην Κύπρο περιλαμβάνει δυο οντότητες. Τις Τοπικές Αρχές – ΑΤΑ, που περιλαμβάνουν τους Δήμους και τις Κοινότητες, καθώς και τις Επαρχιακές Διοικήσεις.

Στις 3 Μαρτίου του 2022 ψηφίστηκε η μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Μέχρι το 2024 ως ΑΤΑ θα καταγράφονται 30 Δήμοι στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου και 9 Δήμοι στις κατεχόμενες περιοχές, καθώς και 349 Κοινότητες στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου και 185 Κοινότητες στις κατεχόμενες περιοχές. Με την μεταρρύθμιση, ως ΑΤΑ θα καταγράφονται, μετά το 2024, 20 Δήμοι και 29 Τοπικά Συμπλέγματα Κοινοτήτων, αποτελούμενα από 285 Κοινότητες.

Οι Επαρχιακές Διοικήσεις ασκούν συντονιστικό ρόλο και είναι ο σύνδεσμος για τις δραστηριότητες του Κεντρικού Κράτους και των Υπουργείων του με τις ΑΤΑ. Δεν αποτελούν μορφή Τοπικής Αρχής, καθ' ότι ο προϊστάμενος και τα μέλη τους δεν είναι εκλεγμένοι από

τον τοπικό πληθυσμό, αλλά δημόσιοι υπάλληλοι, διορισμένοι από το Κράτος, αναπόσπαστο μέρος της δημόσιας υπηρεσίας. Σήμερα στη Κύπρο διακρίνονται έξι Επαρχίες, εκ των οποίων η Επαρχία Κερύνειας δεν ελέγχεται καθόλου από την Κυπριακή Δημοκρατία – είναι πλήρως κατεχόμενη, μετά την τουρκική εισβολή του 1974.

Στους Δήμους (2021) είναι εγκατεστημένο το 70% περίπου του πληθυσμού της Κύπρου, ενώ το υπόλοιπο 30% είναι εγκατεστημένο στις Κοινότητες. Καθ' ότι το μεγαλύτερο μέρος της Κύπρος αποτελεί αγροτική γη, οι Κοινότητες διαθέτουν το 85% περίπου της συνολικής έκτασης της Κύπρου.

2.2.2 Οι Δήμοι

Οι Δήμοι διέπονται από τον περί Δήμων Νόμο του 1985 (Ν. 111/85), σύμφωνα με τον οποίο οποιαδήποτε Κοινότητα μπορεί να γίνει Δήμος μετά από τοπικό δημοψήφισμα και έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, εφόσον έχει πληθυσμό πέραν των 5.000 ή έχει την οικονομική δυνατότητα να λειτουργεί ως Δήμος.

Ο Δήμαρχος εκλέγεται απευθείας από το λαό για πενταετή θητεία και αποτελεί την εκτελεστική αρχή του Δήμου. Εκπροσωπεί το Δήμο, προεδρεύει των συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου και άλλων επιτροπών του Δήμου. Εκτελεί τις αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και προΐσταται όλων των υπηρεσιών του Δήμου, τις οποίες καθοδηγεί, κατευθύνει και ελέγχει.

Το Δημοτικό Συμβούλιο εκλέγεται απευθείας από το λαό για πενταετή θητεία, διαδικασία που γίνεται ταυτόχρονα με την εκλογή του Δημάρχου. Το Συμβούλιο διορίζει από τα μέλη του τη διαχειριστική επιτροπή, στα καθήκοντα της οποίας περιλαμβάνονται η ετοιμασία των προϋπολογισμών του Δήμου, της ετήσιας έκθεσης και των ετήσιων λογαριασμών, η συμβουλευτική υποστήριξη στο Δήμαρχο κατά την άσκηση των καθηκόντων του κ.α. Το Συμβούλιο μπορεί να διορίζει ειδικές ή μόνιμες επιτροπές, οι οποίες επίσης έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα.

Στο Νόμο καθορίζονται ακόμα οι ανώτερες θέσεις της δημοτικής υπηρεσίας, που είναι οι θέσεις του Δημοτικού Γραμματέα, του Δημοτικού Μηχανικού, του Δημοτικού Ταμιά και του Δημοτικού Ιατρού.

Οι βασικές αρμοδιότητες των Δήμων είναι:

- ✓ Η κατασκευή, η συντήρηση και ο φωτισμός των δρόμων.

- ✓ Η συλλογή, η απόθεση και η επεξεργασία των σκουπιδιών.
- ✓ Η προστασία και η βελτίωση του περιβάλλοντος και της καλής εμφάνισης του Δήμου.
- ✓ Η κατασκευή, η βελτίωση και η συντήρηση πάρκων και χώρων πρασίνου και η προστασία της δημόσιας υγείας.

Το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να προωθεί, ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητές του, αρκετούς άλλους τομείς και δραστηριότητες όπως οι τέχνες, η παιδεία, ο αθλητισμός και οι κοινωνικές υπηρεσίες. Εκτός από τον περί Δήμων Νόμο, υπάρχουν και διάφοροι άλλοι νόμοι που δίδουν στους Δήμους σημαντικές εξουσίες, πέραν αυτών που έχουν ήδη αναφερθεί. Τέτοιοι νόμοι είναι, για παράδειγμα, ο περί Οδών και Οικοδομών Νόμος, ο περί Πολεοδομίας Νόμος, ο περί Γάμου Νόμος και ο περί Αποχευτικών Συστημάτων Νόμος.

Οι κυριότερες πηγές εσόδων των Δήμων είναι οι διάφορες δημοτικές φορολογίες, τέλη και δικαιώματα (επαγγελματικές άδειες, τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας, τέλη διανυκτέρευσης σε ξενοδοχεία, δικαιώματα έκδοσης αδειών, τέλη αποκομιδής σκουβάλων, πρόστιμα, κ.α.), καθώς και κρατικές χορηγίες. Οι φορολογίες, τα τέλη και τα δικαιώματα αποτελούν τη σημαντικότερη πηγή εσόδων για τους Δήμους ενώ οι κρατικές χορηγίες αντιπροσωπεύουν μόνο μικρό ποσοστό των τακτικών εσόδων τους. Η Κυβέρνηση επιχορηγεί έργα υποδομής που αναλαμβάνουν οι Δήμοι και το ύψος της κρατικής χορηγίας εξαρτάται από το είδος του συγκεκριμένου έργου και τις ανάγκες και δυνατότητες του κάθε Δήμου. Οι ετήσιοι προϋπολογισμοί των Δήμων υποβάλλονται μέσω του Έπαρχου για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο και οι λογαριασμοί τους υπόκεινται σε ετήσιο έλεγχο από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

2.2.3 Οι Κοινότητες

Η σύσταση και λειτουργία των Κοινοτήτων στην Κύπρο διέπεται από τον Περί Κοινοτήτων Νόμο του 1999 (Ν.86(1)/99), που τέθηκε σε ισχύ στις 9/7/1999. Οι αρμοδιότητες των Κοινοτήτων, γενικά, είναι παρόμοιες με αυτές των Δήμων, αλλά με μικρότερη αυτοτέλεια. Ο πρόεδρος της Κοινότητας και το Κοινοτικό Συμβούλιο εκλέγονται από τους κατοίκους της Κοινότητας για πενταετή θητεία. Με εξαίρεση τις εύπορες ή και μεγάλες Κοινότητες, η Κυβέρνηση παρέχει ουσιαστική διοικητική και τεχνική βοήθεια, όπως επίσης και άλλες αναγκαίες υπηρεσίες στις πλείστες Κοινότητες, μέσω των Επαρχιακών Διοικήσεων. Τα έσοδα των Κοινοτήτων αποτελούνται από κρατικές χορηγίες και από φόρους, τέλη και δικαιώματα που εισπράττονται από τους κατοίκους της περιοχής τους.

Σημαντική διαφοροποίηση με τους Δήμους καταγράφεται ως προς τη στελέχωση των Κοινοτήτων. Καθ' ότι οι περισσότερες εξ αυτών έχουν περιορισμένους πόρους, αλλά και σχετικά περιορισμένο αριθμό πολιτών προς εξυπηρέτηση, στερούνται στελεχιακής δομής και οργανωτικής διάρθρωσης.

Οι βασικές αρμοδιότητες των Κοινοτήτων είναι:

- ✓ Η παροχή κατάλληλης και επαρκούς υδατοπρομήθειας για οικιακούς σκοπούς.
- ✓ Η κατασκευή, η συντήρηση και ο φωτισμός των δρόμων.
- ✓ Η συλλογή, η απόθεση και η επεξεργασία των σκουπιδιών.
- ✓ Η προστασία και η βελτίωση του περιβάλλοντος και της καλής εμφάνισης της Κοινότητας.
- ✓ Η κατασκευή, η βελτίωση και η συντήρηση πάρκων και χώρων πρασίνου και η προστασία της δημόσιας υγείας.

Οι κυριότερες πηγές εσόδων των πλειστων Κοινοτήτων είναι η κρατική χορηγία, τα τέλη αποκομιδής σκουβάλων, καθώς και οι φορολογίες. Οι ετήσιοι προϋπολογισμοί των Κοινοτήτων υποβάλλονται στον Έπαρχου για έγκριση και οι λογαριασμοί τους υπόκεινται σε ετήσιο έλεγχο από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Με βάση τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας (Απογραφή Πληθυσμού 2011) ο πληθυσμός των Κοινοτήτων ανέρχεται σε 241.545 άτομα και αποτελεί το 29% του πληθυσμού της Κύπρου. Αναλυτικός κατάλογος περιλαμβάνεται στο **Παράρτημα IV**.

2.2.4 Κατηγοριοποίηση των Περιοχών σε Αστικές και Αγροτικές

Στην Κύπρο, ως Αγροτικές Περιοχές θεωρούνται οι Δήμοι / Κοινότητες που συμπεριλαμβάνονται στις Κατηγορίες Δ - Ε του Καταλόγου «Κατηγοριοποίηση Περιοχών σε Αστικές και Αγροτικές» (**Παράρτημα I**). Η κατηγοριοποίηση των περιοχών αυτών καθορίζεται με βάση τα Τοπικά Σχέδια τα οποία έχουν εγκριθεί από το Πολεοδομικό Συμβούλιο της χώρας, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας και έχει χρησιμοποιηθεί κατ' επανάληψη σε Σχέδια Χορηγιών των Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης, των οποίων Μονάδες Εφαρμογής ήταν/είναι η Μονάδα Ευρωπαϊκών Ταμείων του Υπουργείου Εσωτερικών, το Τμήμα Γεωργίας (Μονάδα Εξουσιοδότησης Πληρωμών) του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ.α.

2.3 Η Αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

2.3.1 Η Προτεινόμενη Μεταρρύθμιση

Το Υπουργείο Εσωτερικών τροχοδρόμησε τη ριζική μεταρρύθμιση του Χάρτη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από το 2009, όταν και ανέθεσε στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης της Ελλάδας την ετοιμασία σχετικής μελέτης (2010). Όπως αναφέρεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου (2019) «μέσα από τη μελέτη, έχουν εντοπισθεί οι αδυναμίες, τα προβλήματα και οι παράγοντες που επηρεάζουν αρνητικά τη δυνατότητα άσκησης κατά αποτελεσματικό τρόπο του ρόλου και των αρμοδιοτήτων των Τοπικών Αρχών. Έχουν, ταυτόχρονα, επισημανθεί και τα δυνατά σημεία και θετικά χαρακτηριστικά του θεσμού, τα οποία πρέπει να διαφυλαχθούν και να αναπτυχθούν περαιτέρω. Επιπρόσθετα, η μελέτη περιέχει ενδελεχή ανάλυση του ευρωπαϊκού και ευρύτερου περιβάλλοντος στον τομέα αυτό και κωδικοποιεί τις βέλτιστες διαθέσιμες πρακτικές. Στη μελέτη περιέχεται ένα δεκαετές πρόγραμμα μεταρρύθμισης, του οποίου στρατηγικός στόχος είναι η σταδιακή ενίσχυση των Τοπικών Αρχών με νέες αρμοδιότητες και εξουσίες, παράλληλα με τη δημιουργία και νέων δομών Τοπικής Αυτοδιοίκησης».

Σημαντική είναι η μελέτη που εκπονήθηκε για την Κυπριακή Δημοκρατία (2014) από το National School of Government International, ανέδειξε την ανάγκη αναδιάρθρωσης των Τοπικών Αρχών, μέσα από τη συμπλεγματοποίηση υπηρεσιών ή και τη συγχώνευση, με την παράλληλη δημιουργία των Επαρχιακών Συμβουλίων, με εξουσίες και αρμοδιότητες που θα αντληθούν από τις υφιστάμενες Επαρχιακές Διοικήσεις.

Ιδιαίτερης σημασίας για τις Κοινότητες είναι η μελέτη που εκπονήθηκε για την Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου (2018), στο πλαίσιο της οποίας καταγράφηκε η υπάρχουσα κατάσταση στις Κοινότητες, ενώ προτάθηκαν συγκεκριμένα συμπλέγματα, καθώς και στοιχεία για τη δομή του κάθε συμπλέγματος με την αντίστοιχη οργάνωση του προσωπικού του.

Η υπό σχεδιασμό μεταρρύθμιση στηριζόταν σε τέσσερις βασικούς πυλώνες:

- I. Στην οικονομική αυτοτέλεια των Δήμων, λαμβάνοντας υπόψη τους πόρους που χρειάζονται ώστε να ανταποκριθούν στο έργο τους.
- II. Στη διοικητική τους αυτοτέλεια, που αφορά την απεξάρτηση από την κεντρική κυβέρνηση και τη γραφειοκρατία.
- III. Στην αναβάθμιση των αρμοδιοτήτων, ώστε να εξυπηρετείται καλύτερα ο πολίτης.
- IV. Στη δημιουργία μεγαλύτερων διοικητικών οντοτήτων, στη βάση των συγχωνεύσεων.

Το Υπουργείο Εσωτερικών είχε προτείνει τη δημιουργία 17 νέων Δήμων, μέσω της συνένωσης των 30 υφιστάμενων Δήμων και 50 Κοινοτήτων (2021).

Οι συγχωνεύσεις δεν αποτελούσαν αυτοσκοπό, ήταν όμως αναγκαίες ώστε να επιτευχθούν οι σημαντικές εξοικονομήσεις που θα καταστήσουν τους Δήμους εύρωστους και οικονομικά βιώσιμους.

Η χρηματοδότηση των Δήμων θα αλλάξει ριζικά μέσω της κατοχύρωσης εσόδων από τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας αυτοκινήτων και επομένως, θα παύσει η εξάρτηση από την κρατική χορηγία, με παράλληλη σημαντική αύξηση των εσόδων.

Επίσης οι εξοικονομήσεις που αναμένεται να προκύψουν από τις συνενώσεις, θα παραμείνουν στην τοπική κοινωνία και είτε θα επενδύονται σε περισσότερα αναπτυξιακά έργα, είτε σε σημαντικά μειωμένο κόστος παροχής υπηρεσιών.

Μεταφέρεται πληθώρα αρμοδιοτήτων από το Κεντρικό Κράτος προς τους Δήμους, έτσι ώστε οι υπηρεσίες να παρέχονται πιο κοντά στον πολίτη.

Για πρώτη φορά στην Κύπρο εισάγεται ένα καινούργιο σύστημα που διασφαλίζει τη διαφάνεια και τον έλεγχο. Σε κάθε Δήμο θα δημιουργηθεί μια μονάδα προληπτικού εσωτερικού ελέγχου για όλες τις δαπάνες και τις αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου.

Επίσης εισάγεται στο νόμο, υποχρέωση έτσι ώστε όλες οι αποφάσεις του Δήμου να δημοσιοποιούνται στο διαδίκτυο, ώστε ο κάθε πολίτης να μπορεί να έχει γνώση και να ελέγχει τις τοπικές αποφάσεις.

Οι βασικές αρμοδιότητες που αναμένεται να προκύψουν για τους Δήμους αφορούν:

- ✓ Έκδοση άλλων αδειών, όπως άδειες λειτουργίας εστιατορίων, άδειες και έλεγχος ήχου, άδειες πώλησης καπνικών προϊόντων,
- ✓ Επαυξημένες αρμοδιότητες σε υπηρεσίες όπως νηπιαγωγεία, γηροκομεία και εκπαιδευτήρια και
- ✓ Δημοτική Αστυνομία.

Σε σχέση με τις Κοινότητες, σήμερα, οι 121 από τις 349 Κοινότητες δεν απασχολούν προσωπικό (ούτε έναν υπάλληλο), ενώ άλλες 122 Κοινότητες απασχολούν μόνο 1 υπάλληλο. Συνεπώς, είναι ξεκάθαρη η ανάγκη για πραγματική παροχή υπηρεσιών, που να εξυπηρετούν τις βασικές ανάγκες των κατοίκων σε όλες ανεξαρτήτως τις κοινότητες.

Αυτό επιτυγχάνεται σε πρώτο στάδιο μέσα από την πρόταση του Υπουργείου Εσωτερικών για δημιουργία 32 Τοπικών Συμπλεγμάτων Παροχής Υπηρεσιών, στα οποία θα συμμετέχει συγκεκριμένος αριθμός γειτονικών Κοινοτήτων. Τα συμπλέγματα αυτά θα έχουν ξεχωριστή νομική οντότητα και θα απασχολούν προσωπικό που θα εξυπηρετεί όλες τις κοινότητες που

συμμετέχουν σε αυτό, όπως γραμματειακές, λογιστικές, τεχνικές υπηρεσίες, περισυλλογή σκυβάλων κ.α.

Οι βασικές αρμοδιότητες που αναμένεται να προκύψουν για τα Συμβούλια των Συμπλεγμάτων των Κοινοτήτων αφορούν:

- ✓ Αποκομιδή και διαχείριση των σκυβάλων,
- ✓ Υλοποίηση αναπτυξιακού σχεδιασμού,
- ✓ Παροχή λογιστικών υπηρεσιών και
- ✓ Διάφορες υπηρεσίες, όπως γραμματειακές, τεχνικές, υγειονομικές, τροχαίας.

Σημειώνεται ότι η φυσική εξέλιξη αυτών των Συμπλεγμάτων είναι ο μετέπειτα χαρακτηρισμός τους ως Αγροτικοί Δήμοι.

Ταυτόχρονα, το Υπουργείο Εσωτερικών είχε προτείνει τη δημιουργία 5 Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης.

Οι Επαρχιακοί Οργανισμοί θα εξυπηρετήσουν την ενοποίηση των υπηρεσιών που παρέχουν σήμερα τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας, τα Συμβούλια Αποχετεύσεων καθώς και Συμβούλια Εκμετάλλευσης Χώρων Διάθεσης ή Αξιοποίησης Οικιακών Αποβλήτων, με την παράλληλη μεταφορά της αδειοδότησης της ανάπτυξης (πολεοδομικές άδειες και άδειες οικοδομής) από τα Επαρχιακά Γραφεία Πολεοδομίας, τους Δήμους και τις Επαρχιακές Διοικήσεις, αντίστοιχα, στους πέντε αυτούς Οργανισμούς.

Το νομοσχέδιο αυτό, σκοπό έχει την εκμετάλλευση συνεργιών κλίμακας στα έξοδα λειτουργίας, συντήρησης και διοίκησης των εν λόγω Οργανισμών, και παράλληλα την εξυπηρέτηση του πολίτη σε ένα και μόνο σημείο, όπου θα εκδίδονται παράλληλα και οι δύο άδειες που αφορούν την αδειοδότηση της ανάπτυξης.

2.3.2 Η Ψήφιση της Μεταρρύθμισης

Η Πέμπτη, 3 Μαρτίου 2022, χαρακτηρίζεται ως ιστορική μέρα για την Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο, καθώς μετά από πολλά χρόνια και διαβουλεύσεις επί διαβουλεύσεων, η Ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων ενέκρινε τα τρία νομοσχέδια για την Μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με προβλεπόμενη εφαρμογή τον Μάιο του 2024.

Σκοπός των νομοσχεδίων είναι η αναθεώρηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου που διέπει την Τοπική Αυτοδιοίκηση, με απώτερο στόχο τη βελτίωση του ρυθμιστικού, εποπτικού και συντονιστικού πλαισίου του συστήματος Τοπικής Διακυβέρνησης.

Σκοπός του περί Δήμων Νόμου του 2022 είναι μεταξύ άλλων ο εκσυγχρονισμός του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου ώστε οι Δήμοι να αποκτήσουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, για να καταστούν οικονομικά και λειτουργικά βιώσιμοι ως τοπικές αρχές.

Αντίστοιχα ο Νόμος που τροποποιεί τους περί Κοινοτήτων Νόμους του 1999 έως 2022 τροποποιεί τον υφιστάμενο νόμο, ώστε να εκσυγχρονιστούν ορισμένες διατάξεις του και να εισαχθούν ρυθμίσεις για την παροχή κοινών υπηρεσιών από ορισμένες Κοινότητες, μέσω της σύστασης και λειτουργίας Τοπικών Συμπλεγμάτων παροχής υπηρεσιών, όπως είναι μεταξύ άλλων η συλλογή οικιακών αποβλήτων, η παροχή υγειονομικών υπηρεσιών και υπηρεσιών καθαριότητας και η ρύθμιση της τροχαίας κινήσεως.

Σκοπός του περί Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης Νόμου του 2022, είναι η θέσπιση νομοθεσίας για την ίδρυση και τη λειτουργία Επαρχιακών Οργανισμών, δηλαδή ενός επαρχιακού οργανισμού αυτοδιοίκησης σε κάθε Επαρχία, με αρμοδιότητες οι οποίες θα ασκούνται σε επαρχιακό επίπεδο και θα αφορούν στην υδατοπρομήθεια, στη λειτουργία αποχετευτικών συστημάτων και στη διαχείριση στερεών αποβλήτων. Το νομοσχέδιο προβλέπει ακόμα την έκδοση πολεοδομικών και οικοδομικών αδειών από τους Επαρχιακούς Οργανισμούς Αυτοδιοίκησης.

Σε σχέση με τους Δήμους, στη Λευκωσία δημιουργούνται πέντε Δήμοι, στη Λεμεσό τέσσερις, στη Λάρνακα πέντε, στην Πάφο τέσσερις και στην Αμμόχωστο δύο. Αναλυτική καταγραφή περιλαμβάνεται στο **Παράρτημα II**. Σε σχέση με τα Τοπικά Συμπλέγματα, στη Λευκωσία δημιουργούνται εννέα Τοπικά Συμπλέγματα, στη Λεμεσό οκτώ, στη Λάρνακα πέντε και στην Πάφο επτά. Στην Αμμόχωστο δεν δημιουργείται κάποιο Τοπικό Σύμπλεγμα, καθώς οι Κοινότητες έχουν συμπεριληφθεί στους νεοσύστατους Δήμους τη Επαρχίας. Αναλυτική καταγραφή περιλαμβάνεται στο **Παράρτημα III**.

Κεφάλαιο 3

Ο Ορισμός των Έξυπνων Αγροτικών Περιοχών και Λύσεων

3.1 Ο Ορισμός των Έξυπνων Κοινοτήτων στην ΕΕ

Τον Απρίλιο του 2019 δημοσιεύθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Directorate-General for Agriculture and Rural Development) τα αποτελέσματα του Πιλοτικού Έργου “Smart Eco-Social Villages”.

Ένα από τα παραδοτέα του Έργου ήταν η αποσαφήνιση της έννοιας των “Smart Villages”, με την επεξεργασία – απόδοση ενός ορισμού.

Μετά από διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη, ο ορισμός προσπάθησε να καλύψει το εύρος των υφιστάμενων δραστηριοτήτων και των μελλοντικών δυνατοτήτων, παράλληλα με την ανάγκη ευελιξίας για τη διευκόλυνση της χρήσης του σε διαφορετικά εθνικά και τοπικά πλαίσια.

Επίσης, λήφθηκε υπόψη το πλαίσιο πολιτικής και ιδίως η νομοθετική πρόταση της Επιτροπής για την νέα Κοινή Γεωργική Πολιτική μετά το 2020, η οποία προτείνει μεγαλύτερη επικουρικότητα και συνεπώς ευελιξία για τα Κράτη – Μέλη στις πολιτικές τους για τη χρήση του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου για την Αγροτική Ανάπτυξη.

Η κύρια ιδέα ήταν να επιτραπεί στα Κράτη – Μέλη να ευθυγραμμίσουν και να εστιάσουν την πολιτική τους στις δικές τους συγκεκριμένες ανάγκες και ως αποτέλεσμα να χρησιμοποιήσουν αυτήν την ευελιξία για να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν παρεμβάσεις που υποστηρίζουν τα “Smart Villages”.

Ο σκοπός του ορισμού ήταν επομένως να εξηγήσει τις δυνατότητες της έννοιας και να εμπνεύσει τις Τοπικές Κοινότητες να αναλάβουν δράση, καθώς και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής στη λήψη αποφάσεων για μελλοντική υποστήριξη των “Smart Villages”.

Αυτούσιος ο Ορισμός που αποδόθηκε:

“**Smart Villages are communities in rural areas that use innovative solutions** to improve their resilience, building on local strengths and opportunities.

They rely on a **participatory approach** to develop and implement their strategy to improve their economic, social and/or environmental conditions, **in particular by mobilising solutions offered by digital technologies.**

Smart Villages benefit from **co-operation and alliances with other communities and actors in rural and urban areas.** The initiation and the implementation of Smart Village strategies may build on existing initiatives and can be funded by a variety of public and private sources.”

Ως εκ τούτου,

Τα “**Smart Villages**” είναι κοινότητες σε αγροτικές περιοχές που χρησιμοποιούν **καινοτόμες λύσεις** για να βελτιώσουν την ανθεκτικότητά τους, βασισμένες στις τοπικές δυνατότητες και ευκαιρίες.

Βασίζονται σε μια **συμμετοχική προσέγγιση** για να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν τη στρατηγική τους για τη βελτίωση των οικονομικών, κοινωνικών και/ή περιβαλλοντικών συνθηκών τους, ιδίως με την **κινητοποίηση λύσεων που προσφέρουν οι ψηφιακές τεχνολογίες.**

Τα “**Smart Villages**” επωφελούνται από τη **συνεργασία και τις συμμαχίες με άλλες κοινότητες και παράγοντες σε αγροτικές και αστικές περιοχές.** Η έναρξη και η εφαρμογή Στρατηγικών Smart Village μπορεί να βασιστεί σε υπάρχουσες πρωτοβουλίες και μπορεί να χρηματοδοτηθεί από μια ποικιλία δημόσιων και ιδιωτικών πόρων.

Οι **κοινότητες σε αγροτικές περιοχές μπορούν να περιλαμβάνουν έναν ή περισσότερους ανθρώπινους οικισμούς**, χωρίς κανέναν περιορισμό σχετικά με τα διοικητικά όρια ή τον αριθμό των κατοίκων. Όσον αφορά τους όρους επιλεξιμότητας για υποστήριξη, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν ορισμούς για τις αγροτικές περιοχές όπως προβλέπονται από τον ΟΟΣΑ, EUROSTAT ή άλλους ορισμούς.

Συμμετοχική προσέγγιση σημαίνει ενεργή συμμετοχή της τοπικής κοινότητας στο σχεδιασμό και λήψη αποφάσεων σχετικά με τη στρατηγική του Smart Village. Κατά τη φάση υλοποίησης, η συμμετοχική προσέγγιση θα διασφαλίσει ότι τυχόν ανάγκες για ανάπτυξη ικανοτήτων και εκπαίδευση ατόμων θα αντιμετωπιστεί με τον σωστό τρόπο.

Οι **ψηφιακές τεχνολογίες** περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών, τη συγκέντρωση και εκμετάλλευση μεγάλων δεδομένων ή καινοτομιών που σχετίζονται με τη χρήση του Διαδικτύου των Πραγμάτων (IoT). Λειτουργούν ως μοχλός που επιτρέπει στα “Smart Villages” να γίνουν πιο ευκίνητα, να αξιοποιήσουν καλύτερα τους πόρους τους, να βελτιώσουν την ελκυστικότητα των αγροτικών περιοχών και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της υπαίθρου. Η **χρήση ψηφιακών τεχνολογιών δεν αποτελεί προϋπόθεση** για να γίνει ένα Smart Village.

Η Στρατηγική του Smart Village πρέπει να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις και στις ανάγκες της περιοχής του, αξιοποιώντας τις τοπικές δυνατότητες και τα τοπικά «κεφάλαια» - πλεονεκτήματα. Οι Στρατηγικές πρέπει να καθορίζουν βραχυπρόθεσμους, μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους. Η πρόοδος πρέπει να είναι μετρήσιμη μέσω δεικτών απόδοσης που θα καθοριστούν σε χάρτη πορείας. Αυτοί οι χάρτες πορείας θα πρέπει να επανεξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα, ώστε να επιτυγχάνεται συνεχής βελτίωση.

Οι Στρατηγικές μπορεί να στοχεύουν, για παράδειγμα:

- ✓ στη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες σε διάφορους τομείς όπως η υγεία, η εκπαίδευση ή οι μεταφορές,
- ✓ στην ενίσχυση των επιχειρηματικών ευκαιριών, ώστε να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας,
- ✓ στην ανάπτυξη βραχέων αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων,
- ✓ σε καινοτόμες γεωργικές πρακτικές,
- ✓ στην ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,
- ✓ στην ανάπτυξη μιας κυκλικής οικονομίας,
- ✓ στην καλύτερη εκμετάλλευση των φυσικών πόρων,
- ✓ στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή,

- ✓ στη διατήρηση του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας,
- ✓ σε καλύτερη αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς για μεγαλύτερη τουριστική ελκυστικότητα.
- ✓ κ.λπ.

3.2 Ο Ορισμός των Έξυπνων Κοινοτήτων στην Κύπρο

Σε συνέχεια μιας σειράς διαβουλεύσεων από το καλοκαίρι του 2021 μέχρι τις αρχές Φεβρουαρίου του 2022, των διαφόρων ορισμών για τα “Smart Villages” από διάφορα Κράτη-Μέλη, καθώς και όλων όσων συζητήθηκαν κατά την 1^η Συνάντηση της Άτυπης Ομάδας Εργασίας για τα “Smart Villages” της Κύπρου, που πραγματοποιήθηκε στις 19 Ιανουαρίου 2022, για τον ορισμό της έννοιας σε εθνικό επίπεδο, θα έπρεπε να προηγηθούν οι εξής παραδοχές:

1. Με βάση την υφιστάμενη κατάσταση της υπαίθρου της Κύπρου, η έννοια των “Smart Villages” δεν έχει νόημα να εφαρμοστεί και να αποδοθεί σε κοινότητες σε αγροτικές περιοχές που αποτελούν μεμονωμένους ανθρώπινους οικισμούς. Αντιθέτως, τυχόν σχεδιασμοί και εφαρμογές θα πρέπει να περιλαμβάνουν **συνεργαζόμενους ανθρώπινους οικισμούς, Δήμους ή/και Κοινότητες στις Αγροτικές Περιοχές**. Ως εκ τούτου και η μετάφραση των “Smart Villages” δεν θα πρέπει να γίνεται αυτολεξεί σε «Έξυπνες Κοινότητες», αλλά σε **«Έξυπνες Αγροτικές Περιοχές»**, για σκοπούς άμεσης και πληρέστερης κατανόησης του πεδίου εφαρμογής της έννοιας.
2. Η έννοια μπορεί να έχει εφαρμογή σε **Αγροτικές Περιοχές**. Στην Κύπρο, ως Αγροτικές Περιοχές θεωρούνται οι Δήμοι / Κοινότητες που συμπεριλαμβάνονται στις Κατηγορίες Δ - Ε του Καταλόγου **«Κατηγοριοποίηση Περιοχών σε Αστικές και Αγροτικές»** (Παράρτημα Ι). Η κατηγοριοποίηση των περιοχών αυτών καθορίζεται με βάση τα Τοπικά Σχέδια τα οποία έχουν εγκριθεί από το Πολεοδομικό Συμβούλιο της χώρας, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας και έχει χρησιμοποιηθεί κατ’ επανάληψη σε Σχέδια Χορηγιών των Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης, των οποίων Μονάδες Εφαρμογής ήταν/είναι η Μονάδα Ευρωπαϊκών Ταμείων του Υπουργείου Εσωτερικών, το Τμήμα Γεωργίας (Μονάδα Εξουσιοδότησης Πληρωμών) του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ.α.
3. Απώτερος σκοπός της εφαρμογής σχετικών ενεργειών για τις «Έξυπνες Αγροτικές Περιοχές» είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο και ως εκ τούτου η συγκράτηση σε αυτήν του τοπικού πληθυσμού, καθώς και η προσέλκυση νέων

κατοίκων, κυρίως ατόμων νεαρής ηλικίας. **Η δημιουργία δηλαδή ενός ελκυστικού τόπου διαβίωσης και εργασίας.**

4. **Βασικές Προϋποθέσεις** για να χαρακτηριστεί μια περιοχή ως «Έξυπνη Αγροτική Περιοχή» είναι:

- I. Η **αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών**. Οι ψηφιακές τεχνολογίες περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών, τη συγκέντρωση και εκμετάλλευση μεγάλων δεδομένων (Big Data) ή καινοτομιών που σχετίζονται με τη χρήση του Διαδικτύου των Πραγμάτων (IoT). Λειτουργούν ως μοχλός που επιτρέπει στις «Έξυπνες Αγροτικές Περιοχές» να γίνουν πιο ευκίνητες, να αξιοποιήσουν καλύτερα τους πόρους τους, να βελτιώσουν την ελκυστικότητα των αγροτικών περιοχών και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της υπαίθρου.
- II. Η αξιοποίηση των δυνατοτήτων και των ευκαιριών της **έξυπνης / ευφυούς γεωργίας**. Η γεωργία αποτελεί βασικό και αναπόσπαστο μέρος της αγροτικής οικονομίας. Η έξυπνη γεωργία δύναται να καταστήσει πιο αποδοτική και βιώσιμη τη γεωργική παραγωγή, η οποία θα βασίζεται στην προσέγγιση της ακριβέστερης και της αποτελεσματικότερης χρήσης των πόρων.
- III. Η **συμμετοχική προσέγγιση** που σημαίνει ενεργή συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας στο σχεδιασμό και στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη Στρατηγική των «Έξυπνων Αγροτικών Περιοχών».

Έχοντας υπόψη τις πιο πάνω παραδοχές, αλλά και το στόχο της **δημιουργίας ενός περιεκτικού και κατανοητού ορισμού**, η εισήγηση για τον ορισμό των «Έξυπνων Αγροτικών Περιοχών (Smart Villages)» σε εθνικό επίπεδο, είχε αρχικά καταγραφεί σε σημείωμα Προκαταρκτικού Ορισμού και ακολούθως είχε κοινοποιηθεί στα μέλη της Άτυπης Ομάδας Εργασίας. ως ακολούθως:

Το Σημείωμα για τον «Προκαταρκτικό Ορισμό της Έννοιας των Έξυπνων Περιοχών σε Εθνικό Επίπεδο» και οι αναθεωρημένες του εκδόσεις είχαν τεθεί σε **διαβούλευση σε τρία (3) διαφορετικά στάδια και επίπεδα:**

- I. Την περίοδο 1 Φεβρουαρίου 2022 – 9 Φεβρουαρίου 2022, ενώπιον των μελών της Άτυπης Ομάδας Εργασίας για τα “Smart Villages” της Κύπρου που ασκούν πολιτική, ήτοι του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής και του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
- II. Την περίοδο 9 Φεβρουαρίου 2022 – 23 Φεβρουαρίου 2022, ενώπιον όλων των υπολοίπων μελών της Άτυπης Ομάδας Εργασίας για τα “Smart Villages” της Κύπρου.

III. Την περίοδο 1 Μαρτίου 2022 – 9 Μαρτίου 2022, ενώπιον της Ομάδας Έργου του SR27.

Στο πλαίσιο της πιο πάνω διαβούλευσης και της σχετικής ανατροφοδότησης που παραλήφθηκε, ο ορισμός των «Έξυπνων Αγροτικών Περιοχών (Smart Villages)» σε εθνικό επίπεδο, καταγράφεται οριστικοποιημένος ως ακολούθως:

Οι «Έξυπνες Αγροτικές Περιοχές (Smart Villages)» είναι Συνεργαζόμενες Αγροτικές Περιοχές που σχεδιάζουν και υλοποιούν Έξυπνες Τοπικές Στρατηγικές στη βάση της συμμετοχικής προσέγγισης, ώστε να καταστούν ελκυστικές περιοχές διαβίωσης και εργασίας.

Εφαρμόζονται παρεμβάσεις αξιοποίησης έξυπνων λύσεων, περιλαμβανομένων παρεμβάσεων ευφυούς γεωργίας, που πηγάζουν από τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και αξιοποιούν, όπου είναι δυνατό, τις ψηφιακές τεχνολογίες, ώστε να βελτιωθεί η ανθεκτικότητα τους και η αειφόρος ανάπτυξη, η κοινωνική συνοχή και η περιβαλλοντική βελτιστοποίηση να καταστούν χαρακτηριστικά αυτών των περιοχών.

Ο πιο πάνω ορισμός των «Έξυπνων Αγροτικών Περιοχών (Smart Villages)» σε εθνικό επίπεδο, μεταφράζεται στα αγγλικά ως ακολούθως:

The "Smart Rural Areas" are Collaborating Rural Areas that design and implement Smart Local Strategies based on the participatory approach in order to promote their attractiveness as living and working areas.

Smart solution interventions, including smart agriculture interventions, are implemented, stemming from the needs of the local community and utilizing, where possible, digital technologies, to improve their resilience and so that sustainable development, social cohesion and environmental optimization become characteristics of these areas.

3.3 Η Έννοια των Έξυπνων Λύσεων

Οι Έξυπνες Λύσεις (Smart Solutions) είναι τα εργαλεία μέσα από την αξιοποίηση των οποίων οι περιοχές είναι δυνατόν να καταστούν και να χαρακτηριστούν οι ίδιες ως Έξυπνες.

Οι Έξυπνες Λύσεις αναμένεται να συμβάλουν στην προώθηση μιας βιώσιμης, ισορροπημένης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης για τις αγροτικές περιοχές. Υποστηρίζουν ψηφιακές, κοινωνικές και τοπικής πρωτοβουλίας καινοτομίες, εξοπλίζοντας τις αγροτικές κοινότητες με καινοτόμες λύσεις που αυξάνουν την πρόσβαση σε υπηρεσίες, ευκαιρίες και επαρκή οικοσυστήματα καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών, των νέων και των πιο ευάλωτων ομάδων, βελτιώνοντας την ελκυστικότητα και την ανθεκτικότητα των περιοχών, μειώνοντας παράλληλα το συναίσθημα της υστέρησης, ακόμη και στις πιο απομακρυσμένες περιοχές.

Ενδεικτικά, οι παρεμβάσεις που εμπίπτουν στην έννοια των Έξυπνων Λύσεων, αφορούν τα ακόλουθα:

- I. Η έξυπνη / ευφυής γεωργία – **smart agriculture**.
- II. Η έξυπνη διαχείριση των απορριμμάτων – **smart waste management**.
- III. Η έξυπνη διαχείριση των υδάτινων πόρων και της υδρομέτρησης (τηλεμετρία) – **smart water management**.
- IV. Η έξυπνη ενεργειακή διαχείριση – **smart energy**, περιλαμβανομένου του έξυπνου οδικού φωτισμού – **smart lighting**.
- V. Η έξυπνη διαχείριση της βιώσιμης κινητικότητας και η ανάλυση κυκλοφοριακών συνθηκών – **smart mobility**, περιλαμβανομένων της έξυπνης στάθμευσης των οχημάτων – **smart parking** και της προώθησης της ηλεκτροκίνησης – **EVs**.
- VI. Η άμεση εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω συστημάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης – **e-government**.
- VII. Η έξυπνη παρακολούθηση του αέρα και των περιβαλλοντικών συνθηκών – **e-environment**.
- VIII. Η τηλεφροντίδα – **e-health**.
- IX. Η αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών για σκοπούς **πυρασφάλειας** και **πυροπροστασίας**.
- X. Η προώθηση του **εθελοντισμού** σε όλους τους τομείς, προς όφελος της κοινωνικής αλληλεγγύης.
- XI. κ.α

Κεφάλαιο 4

SWOT και PEST Analysis

4.1 SWOT Analysis

4.1.1 Εισαγωγή

Σύμφωνα με τους Kotler κ.α. (2009) «η συνολική αξιολόγηση των πλεονεκτημάτων (Strengths), των αδυναμιών (Weaknesses), των ευκαιριών (Opportunities) και των απειλών (Threats) μιας επιχείρησης καλείται ανάλυση SWOT. Είναι ένας τρόπος παρακολούθησης του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος μάρκετινγκ».

Όπως σκιαγραφείτε και στο ακόλουθο διάγραμμα, η ανάλυση SWOT περιλαμβάνει τους επιβοηθητικούς παράγοντες για την επίτευξη των στόχων της επιχείρησης (Πλεονεκτήματα / Strengths και Ευκαιρίες / Opportunities), καθώς και τους επιβλαβείς ως προς αυτή την κατεύθυνση (Αδυναμίες / Weaknesses και Απειλές / Threats).

Παράλληλα οι παράγοντες και τα στοιχεία της ανάλυσης διακρίνονται σε αυτούς του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος. Οι παράγοντες του εσωτερικού περιβάλλοντος (Πλεονεκτήματα / Strengths και Αδυναμίες / Weaknesses) είναι αυτοί που εντοπίζονται και χαρακτηρίζουν τον ίδιο τον οργανισμό ή την επιχείρηση, ενώ οι παράγοντες του εξωτερικού περιβάλλοντος (Ευκαιρίες / Opportunities και Απειλές / Threats) είναι αυτοί που εντοπίζονται και χαρακτηρίζουν το περιβάλλον ή την περιρρέουσα κατάσταση του οργανισμού ή της επιχείρησης.

Η αναγνώριση και καταγραφή των ευκαιριών είναι ιδιαίτερα σημαντική για έναν οργανισμό, καθώς όπως καταγράφουν οι Kotler κ.α. (2009) «το καλό μάρκετινγκ είναι η τέχνη της εύρεσης, της ανάπτυξης και της αξιοποίησης αυτών των ευκαιριών».

4.1.2 Πλεονεκτήματα / Strengths

Τα πλεονεκτήματα αποτελούν επιβοηθητικούς εσωτερικούς παράγοντες για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση αναπτυξιακών στρατηγικών, στο πλαίσιο της υιοθέτησης έξυπνων λύσεων και χαρακτηρισμού των περιοχών ως Έξυπνες Αγροτικές Περιοχές. Ακολούθως καταγράφονται τα κυριότερα που έχουν εντοπιστεί:

- ✓ Η κατανόηση από την πλειοψηφία των αιρετών της ανάγκης αναθεώρησης και εκσυγχρονισμού της κάθε αναπτυξιακής στρατηγικής, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη ενίσχυσης της ανθεκτικότητας των αγροτικών περιοχών και της αξιοποίησης των δυνατοτήτων που παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία και η ψηφιοποίηση.
- ✓ Το ιδιαίτερα ανεπτυγμένο επίπεδο συνεργασιών και συνεργειών που καταγράφεται στις πλείστες αγροτικές περιοχές και αποδίδει ήδη αποτελέσματα, όπως π.χ. στη συμπλεγματοποίηση των υπηρεσιών και στην αποκομιδή των σκυβάλων.
- ✓ Η ιδιομορφία των αγροτικών περιοχών, ιδιαίτερα αυτών της ενδοχώρας, όπου καταγράφεται μεγάλο περιθώριο αναπτυξιακών διεργασιών και κοινωνικής πολιτικής.
- ✓ Το ιδιαίτερα αναπτυγμένο αίσθημα της προσφοράς στον τόπο τους, κυρίως σε εθελοντική βάση, από τους νέους της υπαίθρου, καθώς και από διάφορα άλλα οργανωμένα σύνολο, όπως συνδέσμους αποδήμων των αγροτικών περιοχών κ.α.
- ✓ Η υφιστάμενη κατάσταση και τυχόν οριζόντιες τροχοδρομημένες ενέργειες που αποτελούν έξυπνες λύσεις, όπως στοιχεία που εμπίπτουν σε δράσεις ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (π.χ. ιστοσελίδες, ενημερωμένες σελίδες σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης, πληρωμή λογαριασμών ηλεκτρονικά) ή η αντικατάσταση του οδικού φωτισμού από λαμπτήρες χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης (led).

4.1.3 Αδυναμίες / Weaknesses

Οι αδυναμίες αποτελούν επιβλαβείς εσωτερικούς παράγοντες για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση αναπτυξιακών στρατηγικών, στο πλαίσιο της υιοθέτησης έξυπνων λύσεων και χαρακτηρισμού των περιοχών ως Έξυπνες Αγροτικές Περιοχές. Ακολουθώς καταγράφονται οι κυριότερες που έχουν εντοπιστεί:

- ✓ Οι περιορισμένοι χρηματοδοτικοί και ανθρώπινοι πόροι.
- ✓ Οι περιορισμένες πηγές εσόδων για τα Κοινοτικά Συμβούλια.
- ✓ Τα ελάχιστα «εργαλεία» που παρέχει το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, ώστε το Κοινοτικό Συμβούλιο να μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις και στις αρμοδιότητες που αναλογούν σε ένα ευρωπαϊκό οργανισμό Τοπικής Διακυβέρνησης.
- ✓ Ο σχετικά μη ικανοποιητικός βαθμός στελέχωσης (ποσοτικά και ποιοτικά) των Κοινοτικών Συμβουλίων, ιδιαίτερα στις μικρές και απομακρυσμένες Κοινότητες.

4.1.4 Ευκαιρίες / Opportunities

Οι ευκαιρίες αποτελούν επιβλαβείς εξωτερικούς παράγοντες για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση αναπτυξιακών στρατηγικών, στο πλαίσιο της υιοθέτησης έξυπνων λύσεων και χαρακτηρισμού των περιοχών ως Έξυπνες Αγροτικές Περιοχές. Ακολουθώς καταγράφονται οι κυριότερες που έχουν εντοπιστεί:

- ✓ Η μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η συμπλεγματοποίηση των υπηρεσιών των πλείστων Κοινοτικών Συμβουλίων ή η ένταξη τους σε Δήμους, με ανάλογη αναδιοργάνωση και ενδεχόμενη ενίσχυση του οργανογράμματος και των πόρων τους.
- ✓ Η υφιστάμενη, μεταβατική περίοδος για σκοπούς αναδιοργάνωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης προσφέρεται για επανατοποθέτηση στόχων και επανασχεδιασμό στρατηγικών.
- ✓ Οι πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη, μέσω των οποίων διάφορα προγράμματα και κονδύλια εστιάζονται σε περιοχές με ειδικά μειονεκτήματα, πολιτιστικό υπόβαθρο και παραδοσιακό χαρακτήρα.
- ✓ Η τάση που καταγράφεται για εγκατάσταση νέων και νέων ζευγαριών σε αγροτικές περιοχές, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον πρωτογενή τομέα.
- ✓ Η αξιοποίηση, κυρίως από τους μητροπολιτικούς Δήμους της Κύπρου, τεχνολογιών έξυπνων λύσεων, όπου καταγράφεται ήδη σχετική εμπειρία και τεχνογνωσία, αλλά και επιτυχής λειτουργία των εφαρμοζόμενων έξυπνων λύσεων.
- ✓ Η σύσταση και λειτουργία του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, που προωθεί την Στρατηγική για την Έξυπνη Κύπρο, με τη δημιουργία πλατφόρμας και εφαρμογών που δύναται να ικανοποιούν τις ανάγκες και των αγροτικών περιοχών, πέραν των αστικών.
- ✓ Στην πληθώρα εργαλείων χαμηλού κόστους που δύναται να αξιοποιηθούν ως έξυπνες λύσεις και αφορούν κυρίως τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνίας (ΤΠΕ), το διαδίκτυο των πραγμάτων (IoT) κ.α.

4.1.5 Απειλές / Threats

Οι απειλές αποτελούν επιβλαβείς εξωτερικούς παράγοντες για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση αναπτυξιακών στρατηγικών, στο πλαίσιο της υιοθέτησης έξυπνων λύσεων και χαρακτηρισμού των περιοχών ως Έξυπνες Αγροτικές Περιοχές. Ακολουθώς καταγράφονται οι κυριότερες που έχουν εντοπιστεί:

- ✓ Ενδεχόμενη άσκηση πιέσεων στη χρήση γης για διάφορες αναπτύξεις, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η φέρουσα ικανότητα των αγροτικών περιοχών και η αειφορία τους.
- ✓ Ο βαθμός αποδοχής και ανταπόκρισης, σε ενδεχόμενη αναδιάρθρωση του τρόπου λειτουργίας των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε καινοτόμες προτάσεις αναπτυξιακού σχεδιασμού σε επίπεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- ✓ Η γραφειοκρατία, η νοοτροπία (κουλτούρα) και οι ρυθμοί λειτουργίας που χαρακτηρίζουν την πλειοψηφία των υπηρεσιών / τμημάτων στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα.

4.2 PEST Analysis

4.2.1 Εισαγωγή

Η ανάλυση PEST αποτελεί ακόμα ένα επιβοηθητικό εργαλείο που αξιοποιείται κατά το σχεδιασμό στρατηγικών μάρκετινγκ. Σύμφωνα με τους Πανταβούκη κ.α. (2015) «η ανάλυση PEST είναι ένα στρατηγικό εργαλείο του μάρκετινγκ που χρησιμοποιείται για την ανάλυση του μακροπεριβάλλοντος μιας επιχείρησης / ενός οργανισμού». Συγκεκριμένα αναλύεται ως ακολούθως:

- ✓ Πολιτικό – Νομικό Περιβάλλον (Political),
- ✓ Οικονομικό Περιβάλλον (Economic),
- ✓ Κοινωνικό Περιβάλλον (Sociological) και
- ✓ Τεχνολογικό Περιβάλλον (Technological).

Επιπρόσθετα των πιο πάνω παραγόντων, τελευταία προστέθηκαν και άλλοι δυο παράγοντες που επίσης διαμορφώνουν το περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργούν οι επιχειρήσεις / οργανισμοί και αφορούν:

- ✓ Δημογραφικό Περιβάλλον (Demographical) και
- ✓ Πολιτιστικό Περιβάλλον (Cultural).

4.2.2 Πολιτικό – Νομικό Περιβάλλον (Political)

Οι κυριότεροι παράγοντες του πολιτικού – νομικού περιβάλλοντος που έχουν εντοπιστεί και επηρεάζουν την υλοποίηση αναπτυξιακών στρατηγικών, στο πλαίσιο της υιοθέτησης έξυπνων λύσεων και χαρακτηρισμού των περιοχών ως Έξυπνες Αγροτικές Περιοχές, αφορούν:

- ✓ Στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο (Περί Κοινοτήτων Νόμος) που περιλαμβάνει στενό φάσμα εξουσιών και αρμοδιοτήτων για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.
- ✓ Στην επικείμενη αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και στην προωθούμενη συμπλεγματοποίηση υπηρεσιών.
- ✓ Στη διασφάλιση συνθηκών χρηστής διοίκησης για το δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

4.2.3 Οικονομικό Περιβάλλον (Economical)

Οι κυριότεροι παράγοντες του οικονομικού περιβάλλοντος που έχουν εντοπιστεί και επηρεάζουν την υλοποίηση αναπτυξιακών στρατηγικών, στο πλαίσιο της υιοθέτησης έξυπνων λύσεων και χαρακτηρισμού των περιοχών ως Έξυπνες Αγροτικές Περιοχές, αφορούν:

- ✓ Στην οικονομική σταθερότητα σε επίπεδο κράτους, καθότι σε περιόδους ύφεσης οι συνέπειες είναι οδυνηρές για όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης.
- ✓ Στους περιορισμένους οικονομικούς πόρους που διαθέτουν οι Κοινότητες στις αγροτικές περιοχές.
- ✓ Στην προοπτική περαιτέρω ανάπτυξης και ιδιαίτερα στην αξιοποίηση περιοχών που είναι δυνατόν να προσελκύσουν τουριστικό ενδιαφέρον (κυρίως εναλλακτικό τουρισμό – τουρισμό εμπειρίας).

4.2.4 Κοινωνικό Περιβάλλον (Sociological)

Οι κυριότεροι παράγοντες του κοινωνικού περιβάλλοντος που έχουν εντοπιστεί και επηρεάζουν την υλοποίηση αναπτυξιακών στρατηγικών, στο πλαίσιο της υιοθέτησης έξυπνων λύσεων και χαρακτηρισμού των περιοχών ως Έξυπνες Αγροτικές Περιοχές, αφορούν:

- ✓ Στην αναζήτηση ποιοτικότερου τρόπου ζωής, που συνεπάγεται αριστοποίηση του επιπέδου των παρεχόμενων υπηρεσιών και στην εστίαση στο τρίπτυχο Παιδεία – Υγεία – Περιβάλλον.
- ✓ Στην ανάγκη εφαρμογής δομών, από τα κατώτερα επίπεδα διακυβέρνησης – την Τοπική Αυτοδιοίκηση, που να έχουν στο επίκεντρο τους την κοινωνική πρόνοια. Με ιδιαίτερη έμφαση να δίνεται στα παιδιά, στις νεαρές μητέρες, στους ηλικιωμένους και στους ανέργους.
- ✓ Στην κουλτούρα του πληθυσμού στην Κύπρο ευρύτερα, που δεν το χαρακτηρίζει το ενδιαφέρον για τα κοινά, τον εθελοντισμό κ.λπ.

- ✓ Στην αυξητική τάση του αριθμού των μακράς διάρκειας επισκεπτών, που επιλέγουν τις αγροτικές περιοχές για σκοπούς εξοχικής κατοικίας, διακοπών, αθλητικής προετοιμασίας, ευεξίας, βιωματικής εμπειρίας κ.α.

4.2.5 Τεχνολογικό Περιβάλλον (Technological)

Οι κυριότεροι παράγοντες του τεχνολογικού περιβάλλοντος που έχουν εντοπιστεί και επηρεάζουν την υλοποίηση αναπτυξιακών στρατηγικών, στο πλαίσιο της υιοθέτησης έξυπνων λύσεων και χαρακτηρισμού των περιοχών ως Έξυπνες Αγροτικές Περιοχές, αφορούν:

- ✓ Στην αυξανόμενη χρήση νέων τεχνολογιών (έξυπνα τηλέφωνα, εφαρμογές) στον τομέα της ενημέρωσης, της πληροφόρησης, αλλά και της παροχής υπηρεσιών, κυρίως από άτομα μικρότερα των 50 ετών σήμερα.
- ✓ Στην προωθούμενη ηλεκτρονική διακυβέρνηση.
- ✓ Στην αυξανόμενη δημοτικότητα και δυναμικότητα που αποκτούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
- ✓ Στην πληθώρα εργαλείων χαμηλού κόστους που δύναται να αξιοποιηθούν ως έξυπνες λύσεις και αφορούν κυρίως τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνίας (ΤΠΕ), το διαδίκτυο των πραγμάτων (IoT) κ.α.

4.2.6 Δημογραφικό Περιβάλλον (Demographical)

Οι κυριότεροι παράγοντες του δημογραφικού περιβάλλοντος που έχουν εντοπιστεί και επηρεάζουν την υλοποίηση αναπτυξιακών στρατηγικών, στο πλαίσιο της υιοθέτησης έξυπνων λύσεων και χαρακτηρισμού των περιοχών ως Έξυπνες Αγροτικές Περιοχές, αφορούν:

- ✓ Στο ενδιαφέρον εγκατάστασης – οικιστικής ανάπτυξης σε αγροτικές περιοχές, κυρίως από νεαρά ζευγάρια.
- ✓ Στον υψηλό μέσο όρο ηλικίας των κατοίκων των αγροτικών περιοχών.

4.2.7 Πολιτιστικό Περιβάλλον (Cultural)

Οι κυριότεροι παράγοντες του πολιτιστικού περιβάλλοντος που έχουν εντοπιστεί και επηρεάζουν την υλοποίηση αναπτυξιακών στρατηγικών, στο πλαίσιο της υιοθέτησης έξυπνων λύσεων και χαρακτηρισμού των περιοχών ως Έξυπνες Αγροτικές Περιοχές, αφορούν:

- ✓ Στο υφιστάμενο πολιτιστικό υπόβαθρο των αγροτικών περιοχών και στο στόχο για περαιτέρω αξιοποίηση του, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία του και το ενδιαφέρον των επισκεπτών / τουριστών, όσο και του τοπικού πληθυσμού.
- ✓ Στην πολυπολιτισμικότητα που χαρακτηρίζει τις σύγχρονες κοινωνίες, όπου η μετανάστευση (εσωτερική και εξωτερική) και η συνύπαρξη της με τον τοπικό πληθυσμό, αποτελούν πλέον τον κανόνα και όχι την εξαίρεση.

Κεφάλαιο 5

Μεθοδολογία Έρευνας

5.1 Σκοπός και Στόχοι της Έρευνας

Σκοπός της παρούσας Μελέτης είναι κυρίως η καταγραφή της άποψης των εκπρόσωπων των Κοινοτήτων στις Αγροτικές Περιοχές της Κύπρου, ως προς τις σημερινές προτεραιότητες των περιοχών τους και του τοπικού πληθυσμού τους, σε σχέση με την αξιοποίηση συγκεκριμένων Έξυπνων Λύσεων. Η διεξαγωγή Πρωτογενούς Έρευνας με τη χρήση ερωτηματολογίων, αποτελεί το πλέον σημαντικό στάδιο της Μελέτης.

Οι ειδικοί στόχοι της Πρωτογενούς Έρευνας περιλαμβάνουν την απάντηση των ακόλουθων ερωτημάτων:

- ✓ Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση μιας Στρατηγικής για μια Έξυπνη Αγροτική Περιοχή, ποια στοιχεία προϋποθέτει;
- ✓ Ποια είναι τα σημαντικότερα προβλήματα που αποτελούν ανασταλτικούς παράγοντες στους αναπτυξιακούς σχεδιασμούς των αγροτικών περιοχών;
- ✓ Ποιες είναι οι πιο σημαντικές έξυπνες λύσεις, που με την εφαρμογή τους σήμερα, θα ενίσχυαν σε σημαντικό βαθμό την ανθεκτικότητα των αγροτικών περιοχών;
- ✓ Η μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ενισχύει την εργαλειοθήκη των Τοπικών Αρχών ως προς τους αναπτυξιακούς τους σχεδιασμούς;

Απώτερος στόχος, μέσα από την πρωτογενή έρευνα, είναι να δοθούν απαντήσεις σχετικά με τις προτεραιότητες των αγροτικών περιοχών σε έξυπνες λύσεις, ώστε η ο σχεδιασμός και η εφαρμογή αυτών των προτεραιοτήτων να προωθηθεί στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για μια Έξυπνη Κύπρο.

5.2 Πρωτογενής Έρευνα

Πραγματοποιήθηκε Πρωτογενής Έρευνα με τη χρήση ερωτηματολογίου. Σύμφωνα με τον Robson (2007) ορισμένα από τα πλεονεκτήματα των δειγματοληπτικών ερευνών που βασίζονται σε ερωτηματολόγια αφορούν στο ότι αυτές «μπορεί να είναι εξαιρετικά αποτελεσματικές για την παραγωγή μεγάλων συνόλων δεδομένων, με σχετικά χαμηλό κόστος, σε σύντομο χρονικό διάστημα, ενώ επιτρέπουν την ανωνυμία, η οποία ενθαρρύνει

την ειλικρίνεια». Επιπρόσθετα, μπορούν να τυποποιηθούν τα δεδομένα και να αναλυθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Η πρωτογενής έρευνα πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με την Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου (ΕΚΚ). Η ΕΚΚ ανέλαβε την αποστολή των ερωτηματολογίων προς τα Κοινοτικά Συμβούλια, ενώ παρέλαβε την πλειοψηφία των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων.

5.3 Μέθοδος Δειγματοληψίας

Το ερωτηματολόγιο παράχθηκε σε έντυπη μορφή (**Παράρτημα V**). Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων έγινε με στρωματοποιημένη δειγματοληψία κρίσεως / σκόπιμη δειγματοληψία.

Το ερωτηματολόγιο αποστάλθηκαν μέσω φαξ και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αρχικά από την ΕΚΚ, η οποία επίσης παρέλαβε την πλειοψηφία των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων. Καθώς η δειγματοληψία ήταν σκόπιμη, εκεί και όπου χρειάστηκε επαναλήφθηκαν διάφορες επικοινωνίες, τόσο για σκοπούς επεξήγησης του περιεχομένου του ερωτηματολογίου, όσο και για σκοπούς έγκαιρης και έγκυρης συμπλήρωσης του.

Η όλη διαδικασία είχε διάρκεια δυο μηνών και πραγματοποιήθηκε την περίοδο Μάιος – Ιούνιος του 2022.

5.4 Πληθυσμός της Έρευνας

Η Πρωτογενής Έρευνα στόχευσε σε Κοινοτικά Συμβούλια που να αντιπροσωπεύουν το σύνολο των Κοινοτικών Συμβουλίων της Κύπρου. Η διαστρωμάτωση των Κοινοτικών Συμβουλίων αφορούσε τις ακόλουθες παραμέτρους:

- i. Την Επαρχία που βρίσκονται,
- ii. Τον πληθυσμό τους,
- iii. Την χωροθέτησή τους (πεδινές, παράκτιες, ημιορεινές, ορεινές) και
- iv. Το Σύμπλεγμα στο οποίο περιλαμβάνονται οι Κοινότητες ή θα περιλαμβάνονται από το 2024.

Στο **Παράρτημα VI** απεικονίζεται η ανάλυση του δείγματος.

Συνολικά το ερωτηματολόγιο αποστάλθηκε σε 50 Κοινοτικά Συμβούλια, εκ των οποίων απάντησαν τα 35 Κοινοτικά Συμβούλια. Ως εκ τούτου, το αντιπροσωπευτικό δείγμα αποτελεί

το 10% του συνολικού πληθυσμού – Κοινοτικών Συμβουλίων. Όλα τα ερωτηματολόγια ήταν πλήρως συμπληρωμένα και αξιοποιήθηκαν για σκοπούς ανάλυσης.

5.5 Κωδικοποίηση Δεδομένων

Αξιοποιήθηκαν τα στατιστικά εργαλεία που παρέχει το surveysmonkey.com για εξαγωγή των στατιστικών στοιχείων, καθώς και το πρόγραμμα υπολογιστικών φύλλων της Microsoft Excel για σκοπούς περαιτέρω ανάλυσης των δεδομένων.

5.6 Περιορισμοί Έρευνας

Η εκπόνηση της Μελέτης γενικότερα, αλλά και της πρωτογενούς έρευνας ειδικότερα, χαρακτηρίζεται από περιορισμούς, όπως:

- ✓ Περιορισμοί σχετικοί με τη διαθεσιμότητα του χρόνου, καθ' ότι η Μελέτη εκπονήθηκε σε συγκεκριμένα και στενά χρονοδιαγράμματα.
- ✓ Περιορισμού σχετικοί με την κουλτούρα του πληθυσμού, καθ' ότι καταγράφεται μια γενικότερη αδιαφορία και άρνηση συμμετοχής σε έρευνες που περιλαμβάνουν τη χρήση ερωτηματολογίου, αλλά και έρευνες που σχετίζονται με θέματα διακυβέρνησης ευρύτερα.

Κεφάλαιο 6

Πρωτογενής Έρευνα

6.1 Εισαγωγή

Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε 5 συνολικά ερωτήσεις, με ερωτήσεις κλειστού τύπου.

Τα ερωτηματολόγια ήταν επώνυμα.

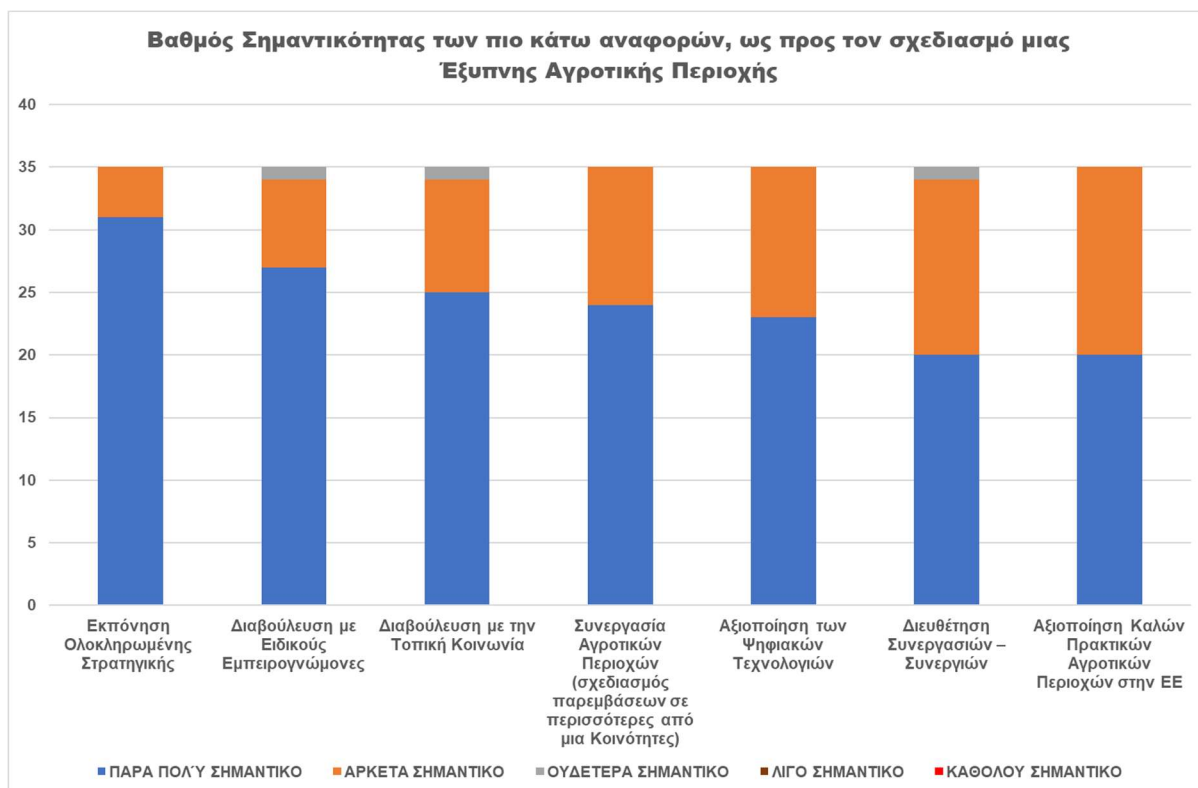
Ο μέσος χρόνος συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου κυμαινόταν αναλόγως. Για άτομα – γνώστες του θέματος, η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου ανήλθε στα 7 λεπτά, ενώ όπου απαιτήθηκαν ενημερωτικές επικοινωνίες σχετικά το θέμα και το περιεχόμενο του ερωτηματολογίου, που ήταν και η πλειοψηφία, η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου ανήλθε στα 25 λεπτά.

6.2 Ανάλυση Απαντήσεων

Το Α' Μέρος του Ερωτηματολογίου συμπεριελάμβανε ερώτηση που αφορούσε τα στοιχεία και την ιδιότητα των ατόμων που συμπλήρωναν το ερωτηματολόγιο. Τα ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν από τους/τις Προέδρους των Κοινοτικών Συμβουλίων, με εξαίρεση 2 περιπτώσεων, όπου τα ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν από τον/την Γραμματέα του Κοινοτικού Συμβουλίου.

Στο Β' Μέρος, η 1^η ερώτηση αφορούσε στην καταγραφή του βαθμού σημαντικότητας συγκεκριμένων αναφορών, ως προς τον σχεδιασμό μιας Έξυπνης Αγροτικής Περιοχής. Όπως σκιαγραφείται στο ακόλουθο διάγραμμα, όλες οι αναφορές που χρησιμοποιήθηκαν είχαν θετικό βαθμό σημαντικότητας. Ως η πλέον σημαντική αναφορά έχει καταγραφεί αυτή που αφορά στην «Εκπόνηση Ολοκληρωμένης Στρατηγικής», ενώ ιδιαίτερη υψηλός βαθμός σημαντικότητας έχει αποδοθεί στις αναφορές «Διαβούλευση με Ειδικούς Εμπειρογνώμονες», «Διαβούλευση με την Τοπική Κοινωνία», «Συνεργασία Αγροτικών Περιοχών (σχεδιασμός παρεμβάσεων σε περισσότερες από μια Κοινότητες)» και «Αξιοποίηση των Ψηφιακών Τεχνολογιών». Σημαντική αναφορά, με συγκριτικά χαμηλότερο όμως βαθμό σημαντικότητας σε σχέση με τις άλλες, ήταν η αναφορά στην «Αξιοποίηση Καλών Πρακτικών Αγροτικών Περιοχών στην ΕΕ». Στο ακόλουθο διάγραμμα απεικονίζονται αναλυτικότερα τα σχετικά αποτελέσματα.

Διάγραμμα 1. Βαθμός σημαντικότητας αναφορών, ως προς τον σχεδιασμό μιας Έξυπνης Αγροτικής Περιοχής

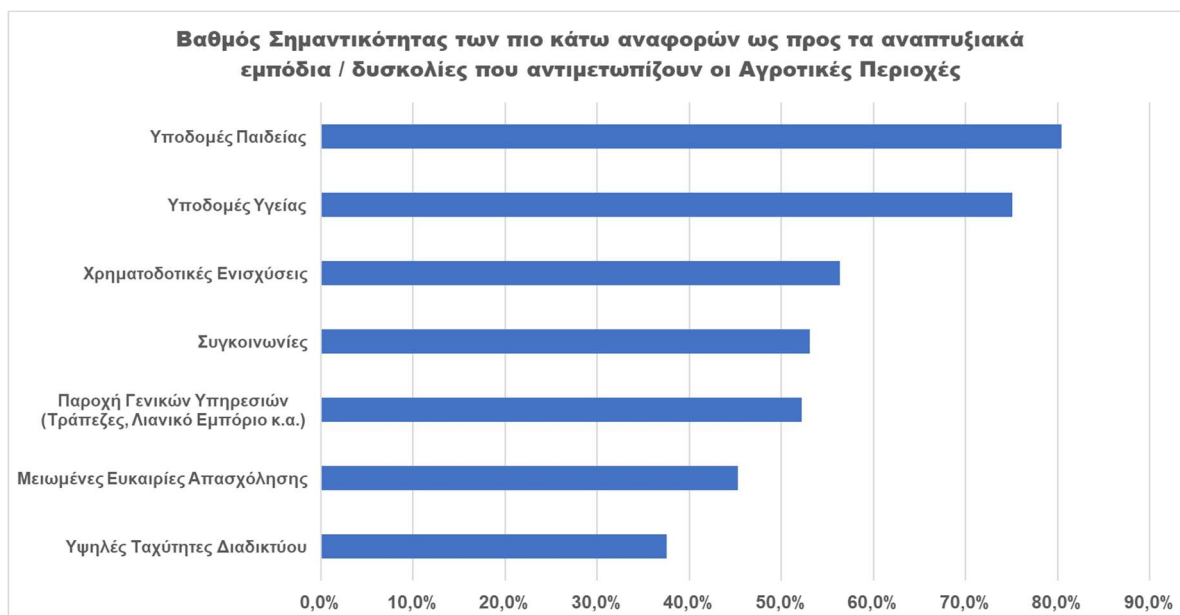

Πηγή: Ανάλυση Αποτελεσμάτων, Ιούλιος 2022

Η 2^η ερώτηση αφορούσε στην καταγραφή του βαθμού σημαντικότητας συγκεκριμένων αναφορών, ως προς τα αναπτυξιακά εμπόδια και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι Αγροτικές Περιοχές. Ως η πλέον σημαντική αναφορά έχει καταγραφεί αυτή που αφορά στις «Υποδομές Παιδείας», ενώ ιδιαίτερα υψηλός βαθμός σημαντικότητας έχει αποδοθεί επίσης στην αναφορά «Υποδομές Υγείας». Ενδιάμεσο βαθμό σημαντικότητας (κυμαίνονται από 50-60%) συγκέντρωσαν οι αναφορές για τις «Χρηματοδοτικές Ενισχύσεις», για τις «Συγκοινωνίες» και για την «Παροχή Γενικών Υπηρεσιών (Τράπεζες, Λιανικό Εμπόριο κ.α.)».

Οι αναφορές με συγκριτικά χαμηλότερο βαθμό σημαντικότητας σε σχέση με τις άλλες, ήταν οι αναφορές για τις «Υψηλές Ταχύτητες Διαδικτύου» και για τις «Μειωμένες Ευκαιρίες Απασχόλησης». Στο ακόλουθο διάγραμμα απεικονίζονται αναλυτικότερα τα σχετικά αποτελέσματα.

Διάγραμμα 2. Βαθμός σημαντικότητας αναφορών, ως προς τα αναπτυξιακά εμπόδια / δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι Αγροτικές Περιοχές

Πηγή: Ανάλυση Αποτελεσμάτων, Ιούλιος 2022

Η 3^η ερώτηση αφορούσε στην καταγραφή του βαθμού σημαντικότητας συγκεκριμένων αναφορών έξυπνων λύσεων, ως προς την αναγκαιότητα τους ώστε οι Αγροτικές Περιοχές να εφαρμόσουν Έξυπνες Στρατηγικές. Χαρακτηρίζεται ως η πλέον σημαντική ερώτηση της πρωτογενούς έρευνας.

Ως οι πλέον σημαντικές αναφορές έχουν καταγραφεί αυτές που αφορούν στην «Έξυπνη διαχείριση των απορριμμάτων – smart waste management», στην «Έξυπνη ενεργειακή διαχείριση – smart energy, περιλαμβανομένου του έξυπνου οδικού φωτισμού – smart lighting» και στην «Έξυπνη διαχείριση των υδάτινων πόρων και της υδρομέτρησης (τηλεμετρία) – smart water management».

Ιδιαίτερα υψηλός βαθμός σημαντικότητας έχει αποδοθεί επίσης στις αναφορές «Η έξυπνη διαχείριση της βιώσιμης κινητικότητας και η ανάλυση κυκλοφοριακών συνθηκών – smart mobility, περιλαμβανομένων της έξυπνης στάθμευσης των οχημάτων – smart parking και της προώθησης της ηλεκτροκίνησης – EVs» και «Η άμεση εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω συστημάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης – e-government».

Οι αναφορές με συγκριτικά χαμηλότερο βαθμό σημαντικότητας σε σχέση με τις άλλες, ήταν οι αναφορές για την «Αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών για σκοπούς πυρασφάλειας και πυροπροστασίας», για την «Προώθηση του εθελοντισμού σε όλους τους τομείς, προς όφελος

της κοινωνικής αλληλεγγύης», για την «Έξυπνη παρακολούθηση του αέρα και των περιβαλλοντικών συνθηκών – e-environment» και για την «Τηλεφροντίδα – e-health». Στο ακόλουθο διάγραμμα απεικονίζονται αναλυτικότερα τα σχετικά αποτελέσματα.

Διάγραμμα 3. Βαθμός σημαντικότητας αναφορών – έξυπνων λύσεων, ως προς την αναγκαιότητα τους ώστε οι Αγροτικές Περιοχές να εφαρμόσουν Έξυπνες Στρατηγικές

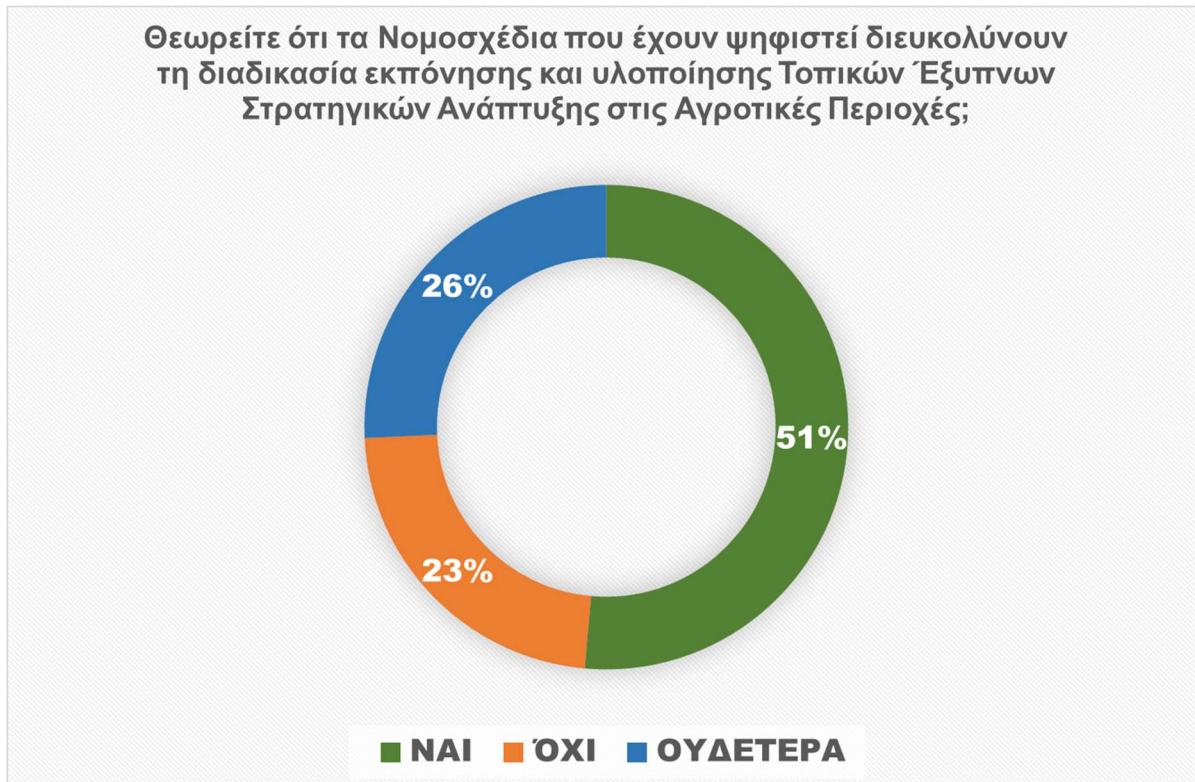

Πηγή: Ανάλυση Αποτελεσμάτων, Ιούλιος 2022

Στο Γ΄ Μέρος οι ερωτήσεις αφορούσαν στην καταγραφή της εκτίμησης των συμμετεχόντων στην έρευνα, του κατά πόσον η ψήφιση των νομοσχεδίων για την μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ενισχύει ή όχι, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση Τοπικών Έξυπνων Στρατηγικών Ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές και του κατά πόσον τα νέα νομοσχέδια ενισχύουν τις ευκαιρίες ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών.

Συγκεκριμένα, η 1^η ερώτηση αφορούσε στην απάντηση του ερωτήματος εάν τα νομοσχέδια που έχουν ψηφιστεί θεωρείται ότι διευκολύνουν ή όχι τη διαδικασία εκπόνησης και υλοποίησης Τοπικών Έξυπνων Στρατηγικών Ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές. Οι θετικές απαντήσεις ανήλθαν στο 51% και οι αρνητικές στο 23%. Ουδέτερη απάντηση επί του ερωτήματος έδωσε το 26% των ερωτηθέντων.

Διάγραμμα 4. Τα Νομοσχέδια που έχουν ψηφιστεί διευκολύνουν ή όχι τη διαδικασία εκπόνησης και υλοποίησης Τοπικών Έξυπνων Στρατηγικών Ανάπτυξης στις Αγροτικές Περιοχές

Πηγή: Ανάλυση Αποτελεσμάτων, Ιούλιος 2022

Τέλος, η 2^η ερώτηση του Γ΄ Μέρους αφορούσε στην απάντηση του ερωτήματος εάν τα νομοσχέδια που έχουν ψηφιστεί θεωρείται ότι ενισχύουν ή όχι τις ευκαιρίες ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών.

Οι θετικές απαντήσεις ανήλθαν στο 54% και οι αρνητικές στο 26%. Ουδέτερη απάντηση επί του ερωτήματος έδωσε το 20% των ερωτηθέντων.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί απεικονίζονται αναλυτικότερα τα σχετικά αποτελέσματα.

Διάγραμμα 5. Τα Νομοσχέδια που έχουν ψηφιστεί ενισχύουν ή όχι τις ευκαιρίες ανάπτυξης των Αγροτικών Περιοχών;

Πηγή: Ανάλυση Αποτελεσμάτων, Ιούλιος 2022

6.3 Συμπεράσματα Πρωτογενούς Έρευνας

Η Πρωτογενής Έρευνα ανέδειξε σημαντικά στοιχεία σχετικά με τον σχεδιασμό και την υλοποίηση αναπτυξιακών στρατηγικών, στο πλαίσιο της υιοθέτησης έξυπνων λύσεων και χαρακτηρισμού των περιοχών ως Έξυπνες Αγροτικές Περιοχές.

Τα αρχικά ερωτήματα της Μελέτης έχουν απαντηθεί, αναδεικνύοντας την ανάγκη σχεδιασμού Έξυπνων Αναπτυξιακών Στρατηγικών και εφαρμογής Έξυπνων Λύσεων από τις ΑΤΑ των Αγροτικών Περιοχών, καθ' όσον από τη φύση τους οι ΑΤΑ αποτελούν εκείνο το επίπεδο διακυβέρνησης που βρίσκεται πιο κοντά στον πολίτη, όπου ο πολίτης μπορεί να συμμετάσχει πιο ενεργά, να παρέμβει και να αντιληφθεί άμεσα τη συμβολή του. Παράλληλα, οι Έξυπνες Λύσεις στοχεύουν στο να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής των ανθρώπων, να ανατρέψουν την πορεία της κλιματικής αλλαγής ή να περιορίσουν τις συνέπειες της και να εξοικονομηθούν χρήματα και πόροι. Ιδιαίτερα για τις αγροτικές περιοχές ενισχύουν την ανθεκτικότητα και την αειφόρο ανάπτυξη τους.

Η επερχόμενη αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο προσφέρεται ώστε να υιοθετηθούν εκείνες οι πρακτικές και υποχρεώσεις, ώστε οι τοπικές αρχές να εφαρμόζουν Έξυπνες Στρατηγικές, αναλόγως των δυνατοτήτων τους και αναλόγως των αναγκών του πελάτη / του τοπικού πληθυσμού και των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε αυτές.

Όπως προκύπτει μέσα από την πρωτογενή έρευνα, για τον σχεδιασμό μιας Έξυπνης Αγροτικής Περιοχής είναι πολύ σημαντικό να προηγείται η εκπόνηση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής, οι ΑΤΑ να βρίσκονται σε συνεχή διαβούλευση με ειδικούς εμπειρογνώμονες, αλλά και με την τοπική κοινωνία. Προκρίνεται ακόμα η επιδίωξη και η επίτευξη συνεργασιών με γεινιάζουσες αγροτικές περιοχές, καθώς επίσης και η αξιοποίηση των σύγχρονων ψηφιακών τεχνολογιών.

Η έρευνα καταγράφει ακόμα τα κυριότερα αναπτυξιακά εμπόδια και δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές περιοχές. Σε αυτά περιλαμβάνονται οι ελλείψεις σε κατάλληλες υποδομές παιδείας, καθώς και οι ελλείψεις σε κατάλληλες υποδομές υγείας. Ως ιδιαίτερα σημαντικά αναπτυξιακά εμπόδια καταγράφονται ακόμα η επάρκεια και η στόχευση τυχόν χρηματοδοτικών ενισχύσεων, το χαμηλό επίπεδο των συγκοινωνιών, καθώς και οι ελλείψεις στον τομέα της παροχής γενικών υπηρεσιών, όπως π.χ. υπηρεσίες τραπεζικής και λιανικού εμπορίου.

Το πλέον σημαντικό αποτέλεσμα της πρωτογενούς έρευνας αφορά στην καταγραφή των προτεραιοτήτων και του βαθμού σημαντικότητας συγκεκριμένων έξυπνων λύσεων, ως προς την αναγκαιότητά τους, ώστε οι Αγροτικές Περιοχές να εφαρμόσουν Έξυπνες Στρατηγικές.

Αξιοσημείωτη αναφορά γίνεται για μια πολύ ιδιαίτερη και σημαντική αντίφαση. Η αντίφαση αφορά στο γεγονός ότι ενώ οι συμμετέχοντες στην έρευνα καταγράφουν ως πολύ σημαντικό εμπόδιο για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών το επίπεδο και την ποιότητα των υποδομών υγείας, εντούτοις η έξυπνη λύση που αφορά στην τηλεφροντίδα (e-health) κατατάσσεται τελευταία στις επιλογές τους. Αυτό ερμηνεύεται είτε από την άγνοια των συμμετεχόντων στην έρευνα ως προς τις δυνατότητες των υπηρεσιών τηλεφροντίδας, είτε από το γεγονός ότι άλλες προτεινόμενες έξυπνες λύσεις έχουν άμεση εφαρμογή και άμεσα αποτελέσματα (tangible results) σε προβλήματα που άπτονται της καθημερινής ή έστω της τακτικής λειτουργίας των Κοινοτικών Συμβουλίων και των κατοίκων τους.

Στον πίνακα που ακολουθεί, καταγράφονται οι έξυπνες λύσεις που είχαν περιληφθεί στο ερωτηματολόγιο, με σειρά προτεραιότητας, στη βάση των απαντήσεων που λήφθηκαν από τους συμμετέχοντες στην πρωτογενή έρευνα. Ταυτόχρονα, ο πίνακας καταγράφει για κάθε έξυπνη λύση, το φορέα ή τους φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίησή της.

Πίνακας 1. Κατάταξη Έξυπνων Λύσεων σε σειρά προτεραιότητας και καταγραφή φορέα/ων υλοποίησης τους, ανά περίπτωση

α/α	ΕΞΥΠΝΗ ΛΥΣΗ SMART SOLUTION	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ Implementation body
1	Η έξυπνη διαχείριση των απορριμμάτων – smart waste management	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Τμήμα Περιβάλλοντος ✓ Green Dot κ.α. <p><u>Μέχρι το 2024:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Κοινοτικά Συμβούλια ✓ ΟΕΔΑ κ.α. <p><u>Μετά το 2024:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Συμπλέγματα Υπηρεσιών Κοινοτήτων ✓ Επαρχιακοί Οργανισμοί Αυτοδιοίκησης
2	Η έξυπνη ενεργειακή διαχείριση – smart energy, περιλαμβανομένου του έξυπνου οδικού φωτισμού – smart lighting	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας ✓ ΑΗΚ <p><u>Μέχρι το 2024:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Κοινοτικά Συμβούλια <p><u>Μετά το 2024:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Συμπλέγματα Υπηρεσιών Κοινοτήτων

3	<p>Η έξυπνη διαχείριση των υδάτινων πόρων και της υδρομέτρησης (τηλεμετρία) – smart water management</p>	<p>✓ ΤΑΥ</p> <p><u>Μέχρι το 2024:</u></p> <p>✓ Κοινοτικά Συμβούλια</p> <p><u>Μετά το 2024:</u></p> <p>✓ Συμπλέγματα Υπηρεσιών Κοινοτήτων</p> <p>✓ Επαρχιακοί Οργανισμοί Αυτοδιοίκησης</p>
4	<p>Η έξυπνη διαχείριση της βιώσιμης κινητικότητας και η ανάλυση κυκλοφοριακών συνθηκών – smart mobility, περιλαμβανομένων της έξυπνης στάθμευσης των οχημάτων – smart parking και της προώθησης της ηλεκτροκίνησης – EVs</p>	<p>✓ Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων</p> <p>✓ Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας</p> <p><u>Μέχρι το 2024:</u></p> <p>✓ Κοινοτικά Συμβούλια</p> <p><u>Μετά το 2024:</u></p> <p>✓ Συμπλέγματα Υπηρεσιών Κοινοτήτων</p>
5	<p>Η άμεση εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω συστημάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης – e-government.</p>	<p><u>Μέχρι το 2024:</u></p> <p>✓ Κοινοτικά Συμβούλια</p>

		<p><u>Μετά το 2024:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Συμπλέγματα Υπηρεσιών Κοινοτήτων
6	<p>Η αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών για σκοπούς πυρασφάλειας και πυροπροστασίας</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Πυροσβεστική Υπηρεσία ✓ Τμήμα Δασών <p><u>Μέχρι το 2024:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Κοινοτικά Συμβούλια <p><u>Μετά το 2024:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Συμπλέγματα Υπηρεσιών Κοινοτήτων
7	<p>Η προώθηση του εθελοντισμού σε όλους τους τομείς, προς όφελος της κοινωνικής αλληλεγγύης.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας ✓ Συμβούλια Κοινοτικού Εθελοντισμού <p><u>Μέχρι το 2024:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Κοινοτικά Συμβούλια <p><u>Μετά το 2024:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Συμπλέγματα Υπηρεσιών Κοινοτήτων
8	<p>Η έξυπνη παρακολούθηση του αέρα και των περιβαλλοντικών συνθηκών – e-environment</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Τμήμα Περιβάλλοντος

		<p><u>Μέχρι το 2024:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Κοινοτικά Συμβούλια <p><u>Μετά το 2024:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Συμπλέγματα Υπηρεσιών Κοινοτήτων
	<p>Η τηλεφροντίδα – e-health.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Υπουργείο Υγείας <p><u>Μέχρι το 2024:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Κοινοτικά Συμβούλια <p><u>Μετά το 2024:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Συμπλέγματα Υπηρεσιών Κοινοτήτων

Πηγή: Ανάλυση Αποτελεσμάτων, Αύγουστος 2022

Κεφάλαιο 7

Οι Προτάσεις της Μελέτης

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο αντιμετωπίζει σήμερα τη μεγαλύτερη της πρόκληση. Η επερχόμενη μεταρρύθμιση της δεν στοχεύει απλά σε μια γεωγραφικού περιεχομένου αναμόρφωση, αλλά σε μια ουσιαστική αναδιαμόρφωση του πλαισίου λειτουργίας της, των υποχρεώσεων, των ευθυνών και των ωφελημάτων που αναλογούν σε ένα φορέα που διοικεί μια περιοχή αποκεντρωμένα, σε τοπικό επίπεδο. Μέσα από αυτή τη διαδικασία, η μεγαλύτερη πρόκληση που παρουσιάζεται αφορά στην εξέλιξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε βασικό αναπτυξιακό εργαλείο, που θα στοχεύει στην ευημερία, στον εκσυγχρονισμό και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού και των εργαζομένων στην κάθε περιοχή.

Το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο όχι μόνο δεν δίνει τις δυνατότητες άσκησης αρμοδιοτήτων τοπικής διοίκησης και διακυβέρνησης, αλλά αποτελεί τροχοπέδη στην κάθε καταβαλλόμενη προσπάθεια χάραξης συγκεκριμένης στρατηγικής και αναπτυξιακού σχεδιασμού.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση χρειάζεται εκείνα τα μέσα και τους πόρους, κυρίως οικονομικούς (έσοδα), αλλά και ανθρώπινους (προσωπικό), ώστε να ανταποκριθεί στο ρόλο της και στις απαιτήσεις του τοπικού πληθυσμού. Οι απαιτήσεις αυξάνονται συνεχώς, ενώ παράλληλα η αναζήτηση καλύτερης ποιότητα ζωής, βελτιστοποίησης της επικοινωνίας, του βαθμού ανταπόκρισης και της διαφάνειας, αποτελούν τον οδηγό για την επιτακτική ανάγκη σχεδιασμού έξυπνων αναπτυξιακών στρατηγικών σε τοπικό επίπεδο, ώστε να περιγραφεί και να καταγραφεί μια συνεχής διαδικασία αναβάθμισης, στοχοθέτησης και εκσυγχρονισμού των διαδικασιών και των παρεχομένων υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη τις έξυπνες λύσεις και τα αντίστοιχα εργαλεία που δύναται να αξιοποιηθούν.

Οι Έξυπνες Αναπτυξιακές Στρατηγικές αποτελούν ένα πολύτιμο και μέχρι σήμερα αναξιοποίητο εργαλείο για τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η εστίαση στον άνθρωπο και στο περιβάλλον, αποτελεί κυρίαρχο στοιχείο μιας ευέλικτης, διαφανούς και συμμετοχικής διαδικασίας.

Η εκπόνηση και η υλοποίηση σχετικών Στρατηγικών είναι πλήρως εναρμονισμένη με την αναπτυξιακή στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης που στοχεύει σε μια σύγχρονη, ψηφιακή, αποδοτική ως προς τη χρήση πόρων και ανταγωνιστική οικονομία, καθώς και μια κλιματικά ουδέτερη Ευρωπαϊκή επικράτεια.

Οι Έξυπνες Αναπτυξιακές Στρατηγικές και η εφαρμογή των έξυπνων λύσεων που ενδέχεται να προτείνουν, αναμένεται να αποτελέσουν κινητήριο μοχλό:

- ✓ αναβάθμισης της εξυπηρέτησης και της βελτίωσης της ποιότητας ζωής των κατοίκων των αγροτικών περιοχών,
- ✓ μείωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των αγροτικών περιοχών,
- ✓ βελτίωσης της ανθεκτικότητας των αγροτικών περιοχών και
- ✓ ανάδειξης της ελκυστικότητας των αγροτικών περιοχών.

Παράλληλα, η ανάπτυξη **Εθνικού Πλαισίου Στρατηγικής και Προώθησης Έξυπνων Πόλεων** (Smart Cities), που εγκρίθηκε τον Νοέμβριο του 2020, καθώς και η δημιουργία της **Παγκύπριας Πλατφόρμας για τις Smart Cities**, από το Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, αποτελούν τα πρώτα και σημαντικά βήματα για την επίτευξη του στόχου που αφορά την τεχνολογική και ψηφιακή αναβάθμιση του τόπου και ανάδειξη της συνολικής επικράτειας της Κύπρου ως Smart Cyprus. Σε αυτό το πλαίσιο **έχει ήδη εκδηλωθεί η πρόθεση του Υφυπουργείου, καθώς και η τεχνική δυνατότητα, η Πλατφόρμα να φιλοξενήσει εφαρμογές και λύσεις που να αφορούν και τις αγροτικές περιοχές, πέραν των εφαρμογών που θα φιλοξενεί η Πλατφόρμα για τις αστικές περιοχές.**

Οι εν λόγω πρωτοβουλίες εντάσσονται, παράλληλα, στο πλαίσιο του ευρύτερου σχεδιασμού του Κράτους για επίτευξη της ψηφιακής και πράσινης μετάβασης, καθώς και για προώθηση της καινοτομίας, ως εργαλείων κοινωνικής ευημερίας και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης στο σημερινό συνεχώς μεταβαλλόμενο και άκρως ανταγωνιστικό διεθνές περιβάλλον.

Τα διάφορα έργα για τις πόλεις τελούν υπό το συντονισμό του Υφυπουργείου, σε συνεργασία με όλους τους εταίρους (αρμόδια Υπουργεία, τοπική αυτοδιοίκηση, κ.λπ.) και προνοούν τον καθορισμό και την υιοθέτηση των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων, πολιτικών και υποδομών που να επιτρέπουν την αποτελεσματική δημιουργία έξυπνων πόλεων σε όλη την Κύπρο, κατά τρόπο ομοιόμορφο, εκμεταλλευόμενοι και οικονομίες κλίμακας στην υλοποίηση των διαφόρων δράσεων. **Αναμένεται από το Υφυπουργείο να αναλάβει το ανάλογο συντονισμό και ρόλο στο άμεσο μέλλον και για τις αγροτικές περιοχές.**

Μέσω της αξιοποίησης έξυπνων δικτύων και ψηφιακών εφαρμογών, προσφέρονται λύσεις σε σύγχρονες αστικές προκλήσεις, που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, θέματα κινητικότητας (διαχείριση κυκλοφοριακού, διαθεσιμότητα χώρων στάθμευσης), παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, ασφάλειας (διαχείριση επειγόντων περιστατικών), και προστασίας του περιβάλλοντος (εξοικονόμηση πόρων, μείωση ρύπανσης).

Το Υφυπουργείο, σε συνεργασία με την Ένωση Δήμων Κύπρου και τους Δήμους, κατέγραψε το 2021 τις προτεραιότητες των Δήμων ως προς τις διαθέσιμες έξυπνες λύσεις, ώστε αυτές να περιληφθούν στις κύριες παροχές της Πλατφόρμας που θα δημιουργήσει.

Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι οι 3 προτεραιότητες που κατέγραψαν οι Δήμοι, αποτελούν, εν μέρει, προτεραιότητα και για τις Κοινότητες των αγροτικών περιοχών.

Συγκεκριμένα, οι προτεραιότητες των Δήμων – αστικών περιοχών αφορούσαν:

- ✓ Την έξυπνη στάθμευση – Smart parking,
- ✓ Τον έξυπνο οδικό φωτισμό – Smart lighting και
- ✓ Την έξυπνη διαχείριση των απορριμμάτων – Smart waste management.

Αντίστοιχα, οι προτεραιότητες των Κοινοτήτων των αγροτικών περιοχών αφορούν, με σειρά προτεραιότητας:

- ✓ Την έξυπνη διαχείριση των απορριμμάτων – Smart waste management,
- ✓ Την έξυπνη ενεργειακή διαχείριση – smart energy, περιλαμβανομένου του έξυπνου οδικού φωτισμού – smart lighting,
- ✓ Την έξυπνη διαχείριση των υδάτινων πόρων και της υδρομέτρησης (τηλεμετρία) – smart water management και
- ✓ Την έξυπνη διαχείριση της βιώσιμης κινητικότητας και την ανάλυση κυκλοφοριακών συνθηκών – smart mobility, περιλαμβανομένων της έξυπνης στάθμευσης των οχημάτων – smart parking και της προώθησης της ηλεκτροκίνησης – EVs.

Οι διάφορες προτεινόμενες έξυπνες λύσεις, στρατηγικές και δράσεις μπορούν να τύχουν χρηματοδότησης από διάφορα χρηματοδοτικά εργαλεία, όπως τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, το πρόγραμμα Ορίζοντας Ευρώπη, το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη, που είναι το πρώτο αμιγώς ψηφιακό χρηματοδοτικό πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Ειδική αναφορά γίνεται στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης το οποίο συγχρηματοδοτεί το Στρατηγικό Σχέδιο της Κύπρου για τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027, με προϋπολογισμό €461,9 εκατ. Το Στρατηγικό Σχέδιο της Κύπρου εναρμονίζεται πλήρως με το νέο αναπτυξιακό μοντέλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτό εκφράζεται από την Πράσινη Συμφωνία και τις επιμέρους πολιτικές όπως η «Στρατηγική από το Αγρόκτημα στο Πιάτο», η «Στρατηγική της ΕΕ για τη Βιοποικιλότητα 2030» και το «Σχέδιο Δράσης της ΕΕ για την Κυκλική Οικονομία». Ο 8^{ος} Στόχος του Στρατηγικού είναι η «Προώθηση της απασχόλησης, της κοινωνικής ένταξης και της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές»,

μέσω του οποίου προβλέπεται η διαμόρφωση πλαισίου για ανάπτυξη των Έξυπνων Χωριών της Κύπρου.

Καταληκτικά, η **μελέτη προτείνει** όπως:

- ✓ Οι Κοινότητες των Αγροτικών Περιοχών, μέσα από τα υπό σύσταση Συμπλέγματα Υπηρεσιών, προχωρήσουν στην **εκπόνηση Έξυπνων Αναπτυξιακών Στρατηγικών**, ώστε να αναδειχθούν οι ανάγκες και να καταγραφούν συγκεκριμένες και στοχευμένες έξυπνες λύσεις προς υλοποίηση.
- ✓ Το **Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής να αναλάβει τον συντονισμό** των ανάλογων δράσεων και έργων για τις αγροτικές περιοχές, στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για την Έξυπνη Κύπρο.
- ✓ Πραγματοποιηθούν ενέργειες για την **προσαρμογή και συμπερίληψη εφαρμογών – έξυπνων λύσεων** στην υπό δημιουργία **Παγκύπρια Πλατφόρμα** για τις Smart Cities, αυτών των λύσεων που αποτελούν τις προτεραιότητες των Κοινοτήτων των αγροτικών περιοχών.
- ✓ Εξευρεθούν οι πόροι για την **εκπόνηση και την υλοποίηση μιας Έξυπνης Αναπτυξιακής Στρατηγικής** σε μια αγροτική περιοχή ανά Επαρχία, ώστε να υφίσταται σε κάθε Επαρχία ένα **πιλοτικό έργο**, που ενδεχομένως να αποτελέσει και Καλή Πρακτική προς υιοθέτηση (με ανάλογη προσαρμογή) από τις υπόλοιπες αγροτικές περιοχές.

Βιβλιογραφία

Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου (2018), Αποτελέσματα τεχνοοικονομικής μελέτης όσον αφορά τη λειτουργία Συμπλεγμάτων Υπηρεσιών, Λευκωσία: PricewaterhouseCoopers Ltd

Κυπριακή Δημοκρατία (2002), ΚΔΠ 278/2002, Ο Περί Κοινοτήτων Νόμος (Νόμοι 86(Ι) του 1999, 5(Ι) του 2000 και 5(Ι) του 2001), Οι Περί Κοινοτικές Υπηρεσίες Κανονισμοί του Κοινοτικού Συμβουλίου της Σωτήρας του 2002

Κυπριακή Δημοκρατία (2002), ΚΔΠ 294/2002, Οι Περί Κοινοτήτων Νόμοι του 1999 έως 2001, Οι Περί Διοίκησης των Τοπικών Υποθέσεων (Γενικοί) Κανονισμοί του Κοινοτικού Συμβουλίου Κοκκινότριμιθιάς

Κυπριακή Δημοκρατία (2002), Ο Περί Κοινοτήτων Νόμος 86(Ι) του 1999, Νόμος που προνοεί για τη Διοίκηση των Κοινοτήτων

Κυπριακή Δημοκρατία (2014), Μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο: Τελική Έκθεση (8 Απριλίου 2014), Λευκωσία: National School of Government International

Κυπριακή Δημοκρατία (2017), Ο Περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμος του 2017 (104(Ι)/2017)

Κυπριακή Δημοκρατία (2018), Ο Περί Δήμων Νόμος 111 του 1985

Κυπριακή Δημοκρατία (2022), Ο Περί Δήμων Νόμος του 2022

Κυπριακή Δημοκρατία (2022), Ο Νόμος που τροποποιεί τους περί Κοινοτήτων Νόμους του 1999 έως 2022

Κυπριακή Δημοκρατία (2022), Ο Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης Νόμος του 2022

Κυπριακή Δημοκρατία, Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (1995), Απογραφή Πληθυσμού 1992

Κυπριακή Δημοκρατία, Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (2004), Απογραφή Πληθυσμού 2001

Κυπριακή Δημοκρατία, Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (2015), Απογραφή Πληθυσμού 2011

Κυπριακή Δημοκρατία, Υπουργείο Εσωτερικών (2010), Μελέτη Αναδιάρθρωσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κυπριακή Δημοκρατία, Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης

Κυπριακή Δημοκρατία, Υπουργείο Εσωτερικών (2018), «Η Ευρωπαϊκή Χάρτα Τοπικής* Αυτοδιοίκησης του Συμβουλίου της Ευρώπης». Διαθέσιμο στο: <http://www.moi.gov.cy/moi/moi.nsf/All/FF0B112BF38C635AC225858B0024E2B8?OpenDocument>, [Πρόσβαση: Απρίλιος 2022]

Κυπριακή Δημοκρατία, Υπουργείο Εσωτερικών (2019), «Η μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο». Διαθέσιμο στο: <http://www.moi.gov.cy/moi/moi.nsf/All/ABC6920BD62AF4CDC2257AAF002FAED5?OpenDocument>, [Πρόσβαση: Ιανουάριος 2019]

Κυπριακή Δημοκρατία, Υπουργείο Εσωτερικών (2018). Ο περί του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Κυρωτικός) Νόμος – Ν.27/88 – 08/05/2018

Λουκαΐδης, Λ. (1986), "Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο, Λευκωσία: Ανάπτυπον από τα (Κυπριακά: 1878-1955), Διαλέξεις Λαϊκού Πανεπιστημίου Αρ. 2

Μανώλη, Χ. (2018), «Ιδού τα 37 Συμπλέγματα Κοινοτήτων», Εφημερίδα *ΠΟΛΙΤΗΣ*, 26 Νοεμβρίου, σελ. 7

Νικολάου, Θ. (2019), «Άνοιξε ξανά το μεγάλο κεφάλαιο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Ξανασχεδιάζουν την Κύπρο», Εφημερίδα *Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ*, 13 Ιανουαρίου, σελ. 26-27

Παπαχατζή, Γ., (1991), Σύστημα του ισχύοντος στην Ελλάδα Διοικητικού Δικαίου, 7^η Έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Αυτοέκδοση

Πετρίδης, Κ. (2015), «Υπάρχει μομέντουμ για την τοπική αυτοδιοίκηση», 16 Δεκεμβρίου 2018. Συνέντευξη στην Εφημερίδα Πολίτης

Ράικος, Α., (2018), Γενική πολιτειολογία και συνταγματικό δίκαιο: Γενική πολιτειολογία – Εισαγωγή στο συνταγματικό δίκαιο και οργανωτικό μέρος, 5^η Έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Νομικής Βιβλιοθήκης

Council of European Municipalities and Regions, CEMR (2016), Local and Regional Governments in Europe, Brussels: Europe for Citizens Publications

Price Waters Coopers CY (2018), Αποτελέσματα Τεχνοοικονομικής Μελέτης όσο αφορά τη Λειτουργία Συμπλεγμάτων Υπηρεσιών, Παρουσίαση Μελέτης για Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου, Λευκωσία: Απρίλιος 2018

Robson, C. (2007), Real World Research, Η Έρευνα του Πραγματικού Κόσμου: Ένα μέσο για κοινωνικούς επιστήμονες και επαγγελματίες ερευνητές, Αθήνα: Βιβλιοθήκη Κοινωνικής Επιστήμης και Κοινωνικής Πολιτικής – Gutenberg

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ

A. Ως Αστικές Περιοχές θεωρούνται οι περιοχές που καλύπτονται από τα Τοπικά Σχέδια των πόλεων:

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

- Δήμος Λευκωσίας
- Δήμος Άγιου Δομέτιου
- Δήμος Έγκωμης
- Δήμος Στροβόλου
- Δήμος Αγλαντζιάς
- Δήμος Λακατάμειας
- Δήμος Λατσιών
- Δήμος Γερίου
- Δήμος Συνοικισμός Ανθούπολης

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

- Δήμος Λάρνακας
- Δήμος Αραδίππου
- Δήμος Λιβαδιών
- Δήμος Δρομολαξιάς-Μενεού
- Ορόκλινη (Παραλιακή Ζώνη)
- Πύλα (Παραλιακή Ζώνη)
- Μέρος κοινότητας Καλού Χωριού (σύμφωνα με τον χάρτη του Τοπικού Σχεδίου Λάρνακας)

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ

- Δήμος Λεμεσού
- Δήμος Μέσα Γειτονιάς
- Δήμος Άγιου Αθανάσιου
- Δήμος Γερμασόγειας
- Δήμος Κάτω Πολεμιδιών
- Δήμος Ύψωνα
- Κοινότητα Πάνω Πολεμιδιών
- Μουτταγιάκα (Παραλιακή Ζώνη)
- Άγιος Τύχωνας (Παραλιακή Ζώνη)
- Παρεκκλησιά (Παραλιακή Ζώνη)
- Μοναγρούλλι (Παραλιακή Ζώνη)
- Μονή (Παραλιακή Ζώνη)
- Πύργος (Παραλιακή Ζώνη)
- Μέρος κοινότητας Τσερκέζων (σύμφωνα με Χάρτη του Τοπικού Σχεδίου Λεμεσού)

ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ

- Δήμος Παφου
- Δήμος Γεροσκήπου
- Κοινότητα Κονιών
- Κοινότητα Αγίας Μαρινούδας
- Κοινότητα Κολώνης
- Κοινότητα Αχέλειας
- Κοινότητα Χλώρακας
- Κοινότητα Λέμπας
- Κοινότητα Έμπας
- Κοινότητα Τρεμιθούσας
- Κοινότητα Μέσα Χωριού
- Κοινότητα Μεσόγης
- Κοινότητα Τάλας
- Κοινότητα Κισσόνεργας
- Μέρος Κοινότητας Τίμης (σύμφωνα με τον χάρτη του Τοπικού Σχεδίου Πάφου)
- Μέρος Κοινότητας Αγία Βαρβάρας
- Μέρος Κοινότητας Μαραθούνας
- Μέρος Κοινότητας Κόιλης
- Μέρος Δήμου Πέγειας

Β. Ως Δευτερεύουσες Αστικές Περιοχές θεωρούνται οι περιοχές που έχουν δεχθεί έντονες πιέσεις για ανάπτυξη, θεωρούνται οι περιοχές που καλύπτονται από τα Τοπικά Σχέδια:

- Παραλιμνίου
- Πόλης Χρυσοχούς (Δήμος Πόλης Χρυσοχούς και Κοινότητες Χρυσοχούς, Μακούντας, Πελαθούσας, Καραμούλληδες)
- Νότιας Λευκωσίας (Δήμος Ιδαίου και Κοινότητες Πέρα Χωριού-Νήσου, Αγίας Βαρβάρας, Αλάμπρας, Λυμπιών)

Γ. Ως Περιαστικές είναι οι περιοχές που καλύπτονται από τα Τοπικά Σχέδια:

- Αγίας Νάπας
- Τσερίου
- Δερύνειας

Δ. Ως Αγροτικές περιοχές για τις οποίες έχει εκπονηθεί Τοπικό Σχέδιο:

- Αθηνένου
- Λεύκαρα
- Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου (Κοινοτικά Συμβούλια Αυγόρου, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Δήμος Σωτήρας, τμήμα κοινοτήτων Ξυλοφάγου, Άχνας, και Αχερίτου – σύμφωνα με τον χάρτη του Τοπικού Σχεδίου)
- Μαραθάσα (Κοινοτικά Συμβούλια Λεμύθου, Οίκου, Καλοπαναγιώτη, Μουτουλλά, Πεδουλά, Γερακιών, Προδρόμου, Παλιόμυλου, Αγ. Δημήτριου, Καμιναριών, Τριών Ελιών, Κάμπου, Τσακκίστρας, Μυλικουρίου)

Ε. Ως Άλλες Αγροτικές Περιοχές θεωρούνται οι υπόλοιπες περιοχές της Κύπρου, οι οποίες ΔΕΝ καλύπτονται από τα Τοπικά Σχέδια των πόλεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΝΕΟΙ ΔΗΜΟΙ

1. Επαρχία Λευκωσίας:

- I. **Δήμος Λευκωσίας**, με έδρα τη Λευκωσία, ο οποίος αποτελείται από τους Δήμους Λευκωσίας, Αγίου Δομετίου, Έγκωμης και Αγλαντζιάς, οι οποίοι μετονομάζονται στα αντίστοιχα ομώνυμα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Λευκωσίας.
- II. **Δήμος Λακατάμειας**, με έδρα τη Λακατάμεια, ο οποίος αποτελείται από τους Δήμους Λακατάμειας και Τσερίου, καθώς και τον κοινοτικό συνοικισμό Ανθούπολης, που μετονομάζονται στα αντίστοιχα ομώνυμα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Λακατάμειας.
- III. **Δήμος Λατσιών-Γερίου**, με έδρα τα Λατσιά, ο οποίος αποτελείται από τους Δήμους Λατσιών και Γερίου, οι οποίοι μετονομάζονται στα αντίστοιχα ομώνυμα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Λατσιών-Γερίου.
- IV. **Δήμος Νότιας Λευκωσίας-Ιδαλίου**, με έδρα το Ιδάλιον, ο οποίος αποτελείται από τον Δήμο Ιδαλίου και τις Κοινότητες Αλάμπρας, Λυμπιών, Νήσου, Πέρα Χωρίου και Ποταμιάς, που μετονομάζονται στα αντίστοιχα ομώνυμα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Νότιας Λευκωσίας-Ιδαλίου.
- V. **Δήμος Στροβόλου**.

2. Επαρχία Λεμεσού:

- I. **Δήμος Λεμεσού**, με έδρα τη Λεμεσό, ο οποίος αποτελείται από τους Δήμους Λεμεσού και Μέσα Γειτονιάς, καθώς και την Κοινότητα Τσερκέζων, που μετονομάζονται στα αντίστοιχα ομώνυμα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Λεμεσού.
- II. **Δήμος Ανατολικής Λεμεσού**, με έδρα τον Άγιο Αθανάσιο, ο οποίος αποτελείται από τους Δήμους Αγίου Αθανασίου και Γερμασόγειας, καθώς και τις Κοινότητες Αγίου Τύχωνα, Ακρούντας, Μαθικολώνης, Μουτταγιάκας και Φοινικαριών, Αρμενοχωρίου που μετονομάζονται στα αντίστοιχα ομώνυμα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Ανατολικής Λεμεσού.
- III. **Δήμος Πολεμιδιών**, με έδρα τα Πολεμίδια, ο οποίος αποτελείται από τον Δήμο Κάτω Πολεμιδιών και την Κοινότητα Άνω Πολεμιδιών, που μετονομάζονται στα αντίστοιχα ομώνυμα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Πολεμιδιών.

- IV. **Δήμος Δυτικής Λεμεσού**, με έδρα τον Ύψωνα, ο οποίος αποτελείται από τον Δήμο Ύψωνα και τις Κοινότητες Ακρωτηρίου Ασώματος (Λεμεσού), Επισκοπής (Λεμεσού), Ερήμης, Καντού, Κολοσσίου, Σωτήρας (Λεμεσού) και Τραχωνίου (Λεμεσού), που μετονομάζονται στα αντίστοιχα ομώνυμα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Δυτικής Λεμεσού.

3. Επαρχία Λάρνακας:

- I. **Δήμος Λάρνακας**, με έδρα τη Λάρνακα, ο οποίος αποτελείται από τους Δήμους Λάρνακας και Λιβαδιών, καθώς και την Κοινότητα Βορόκληνης, που μετονομάζονται στα αντίστοιχα ομώνυμα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Λάρνακας.
- II. **Δήμος Αραδίππου**, με έδρα την Αραδίππου, ο οποίος αποτελείται από τον Δήμο Αραδίππου, καθώς και τις Κοινότητες Κελλιών και Τρούλλων, που μετονομάζονται στα αντίστοιχα ομώνυμα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Αραδίππου.
- III. **Δήμος Δρομολαξιάς-Μενεού**, με έδρα τη Δρομολαξιά, ο οποίος αποτελείται από τον Δήμο Δρομολαξιάς-Μενεού, καθώς και τις Κοινότητες Κιτίου, Περιβολιών (Λάρνακας) και Τερσεφάνου που μετονομάζονται στα αντίστοιχα ομώνυμα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Δρομολαξιάς-Μενεού.
- IV. **Δήμος Λευκάρων**, με έδρα τα Λεύκαρα, ο οποίος αποτελείται από τον Δήμο Λευκάρων και τις Κοινότητες, Βάβλας, Δελίκηπου, Κάτω Λευκάρων, Κόρνου, Λάγιας και Σκαρίνου, που μετονομάζονται στα αντίστοιχα ομώνυμα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Λευκάρων.
- V. **Δήμος Αθηνένου**, με έδρα την Αθηνένου, ο οποίος αποτελείται από τον Δήμο Αθηνένου και την Κοινότητα Αβδελλερού, που μετονομάζονται στα αντίστοιχα ομώνυμα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Αθηνένου.

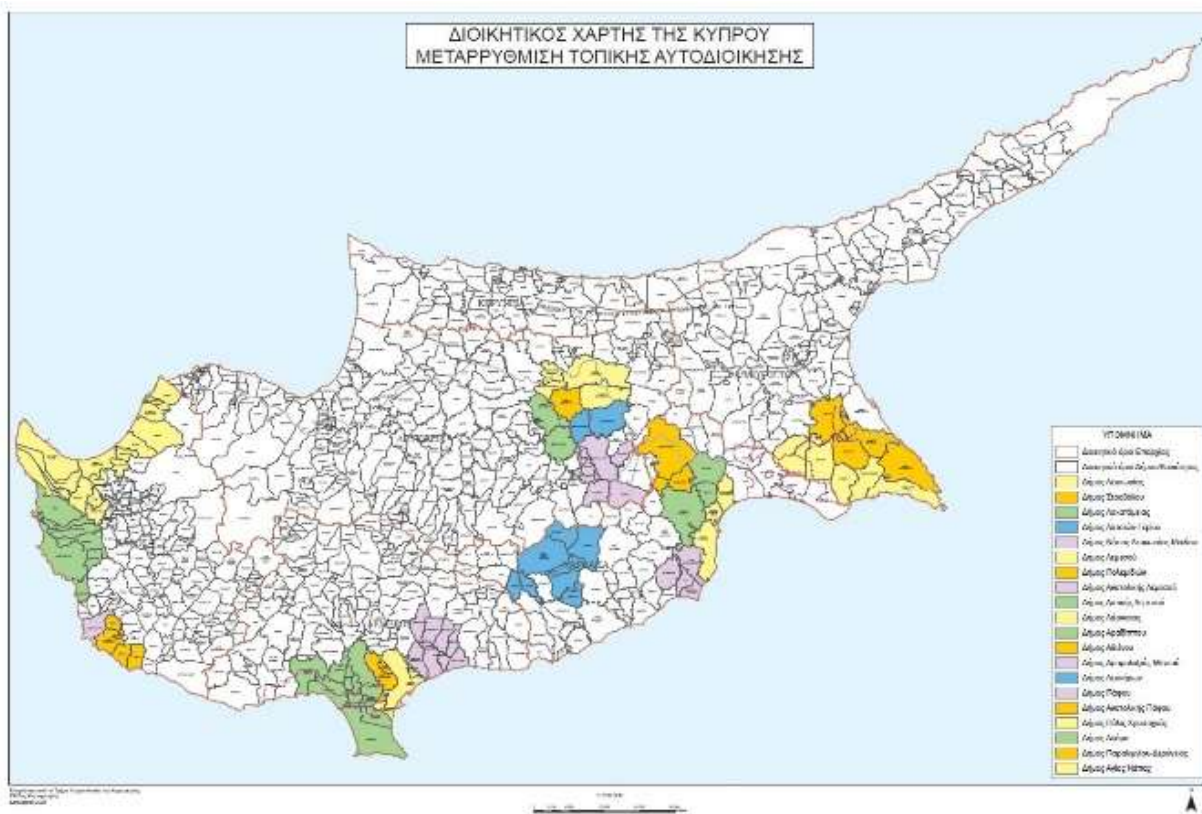
4. Επαρχία Πάφου:

- I. **Δήμος Ανατολικής Πάφου**, με έδρα τη Γεροσκήπου, ο οποίος αποτελείται από τον Δήμο Γεροσκήπου και τις Κοινότητες Αγίας Μαρινούδας, Αχέλιας, Κονιών και Τίμης, που μετονομάζονται στα αντίστοιχα ομώνυμα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Ανατολικής Πάφου.
- II. **Δήμος Δυτικής Πάφου**, με έδρα την Πέγεια, ο οποίος αποτελείται από τον Δήμο Πέγειας και τις Κοινότητες Ακουρσού, Ίνειας, Κάθικα, Κάτω Αρόδων, Κισσόνεργας και Πάνω Αρόδων, που μετονομάζονται στα αντίστοιχα ομώνυμα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Δυτικής Πάφου.

- III. **Δήμος Πόλης Χρυσοχούς**, με έδρα την Πόλη Χρυσοχούς, ο οποίος αποτελείται από τον Δήμο Πόλης Χρυσοχούς και τις Κοινότητες Αγίας Μαρίνας (Χρυσοχούς), Ανδρολίκου, Αργάκας, Γιαλιάς, Δρούσειας, Κρίτου Τέρα, Μακούντας, Νέου Χωριού (Γάφου), Νέων Δημμάτων, Πελαθούσας, Πωμού, Τέρα και Χρυσοχούς, που μετονομάζονται στα αντίστοιχα ομώνυμα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Πόλης Χρυσοχούς.
- IV. **Δήμος Πάφου**.

5. Επαρχία Αμμοχώστου:

- I. **Δήμος Αγίας Νάπας**, με έδρα την Αγία Νάπα, ο οποίος αποτελείται από τους Δήμους Αγίας Νάπας και Σωτήρας, καθώς και τις Κοινότητες Αυγόρου, Άχνας και Λιοπετρίου, που μετονομάζονται στα αντίστοιχα ομώνυμα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Αγίας Νάπας.*
- II. **Δήμος Παραλιμνίου - Δερύνειας**, με έδρα το Παραλίμνι, ο οποίος αποτελείται από τους Δήμους Παραλιμνίου και Δερύνειας, καθώς και τις Κοινότητες Αχερίτου και Φρενάρους, που μετονομάζονται στα αντίστοιχα ομώνυμα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Παραλιμνίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΝΕΑ ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑΤΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ			
1	Α. Σύμπλεγμα:	5	Ε. Σύμπλεγμα:
1.1	ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ	5.1	ΑΓΙΑ ΕΙΡΗΝΗ (ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ)
1.2	ΑΝΑΛΙΟΝΤΑΣ	5.2	ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ (ΕΥΛΙΑΤΟΥ)
1.3	ΚΟΤΣΙΑΤΗΣ	5.3	ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΥΚΑΛΛΟΥ
1.4	ΛΥΘΡΟΔΟΝΤΑΣ	5.4	ΑΚΑΚΙ
1.5	ΜΑΘΙΑΤΗΣ	5.5	ΑΣΤΡΟΜΕΡΙΤΗΣ
1.6	ΜΑΡΓΙ	5.6	ΒΥΖΑΚΙΑ
1.7	ΣΙΑ	5.7	ΚΑΝΝΑΒΙΑ
2	Β. Σύμπλεγμα:	5.8	ΚΑΤΩ ΚΟΥΤΡΑΦΑΣ
2.1	ΑΝΑΓΕΙΑ	5.9	ΚΑΤΩ ΜΟΝΗ
2.2	ΕΠΙΣΚΟΠΕΙΟ	5.10	ΝΙΚΗΤΑΡΙ
2.3	ΕΡΓΑΤΕΣ	5.11	ΞΥΛΙΑΤΟΣ
2.4	ΚΑΜΠΙΑ	5.12	ΟΡΟΥΝΤΑ
2.5	ΚΑΠΕΔΕΣ	5.13	ΠΕΡΙΣΤΕΡΩΝΑ (ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ)
2.6	ΚΑΤΩ ΔΕΥΤΕΡΑ	5.14	ΠΟΤΑΜΙ
2.7	ΠΑΝΩ ΔΕΥΤΕΡΑ	6	ΣΤ. Σύμπλεγμα:
2.8	ΠΕΡΑ	6.1	ΑΓΙΟΙ ΤΡΙΜΙΘΙΑΣ
2.9	ΠΟΛΙΤΙΚΟ	6.2	ΔΕΝΕΙΑ
2.10	ΨΙΜΟΛΟΦΟΥ	6.3	ΚΟΚΚΙΝΟΤΡΙΜΙΘΙΑ
3	Γ. Σύμπλεγμα:	6.4	ΜΑΜΜΑΡΙ
3.1	ΑΓΙΟΣ ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ (ΟΡΕΙΝΗΣ)	6.5	ΜΕΝΙΚΟ
3.2	ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ)	6.6	ΠΑΛΑΙΟΜΕΤΟΧΟ
3.3	ΑΓΡΟΚΗΠΙΑ	7	Ζ. Σύμπλεγμα:
3.4	ΑΡΕΔΙΟΥ	7.1	ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ (ΣΟΛΕΑΣ)
3.5	ΓΟΥΡΡΗ	7.2	ΓΑΛΑΤΑ
3.6	ΚΑΛΟ ΧΩΡΙΟ (ΟΡΕΙΝΗΣ)	7.3	ΕΥΡΥΧΟΥ
3.7	ΚΑΜΠΙ	7.4	ΚΑΚΟΠΕΤΡΙΑ
3.8	ΚΛΗΡΟΥ	7.5	ΚΑΛΙΑΝΑ
3.9	ΛΑΖΑΝΙΑΣ	7.6	ΚΑΤΥΔΑΤΑ
3.10	ΜΑΛΟΥΝΤΑ	7.7	ΚΟΡΑΚΟΥ
3.11	ΜΙΤΣΕΡΟ	7.8	ΛΗΝΟΥ
3.12	ΦΑΡΜΑΚΑΣ	7.9	ΣΙΝΑΟΡΟΣ
3.13	ΦΙΚΑΡΔΟΥ	7.10	ΣΠΗΛΙΑ (ΑΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΙ ΚΟΥΡΔΑΛΙ)
4	Δ. Σύμπλεγμα:	7.11	ΤΕΜΒΡΙΑ
4.1	ΑΛΗΘΙΝΟΥ	7.12	ΦΛΑΣΟΥ
4.2	ΑΛΩΝΑ	8	Η. Σύμπλεγμα:
4.3	ΑΠΛΙΚΙ	8.1	ΓΕΡΑΚΙΕΣ
4.4	ΑΣΚΑΣ	8.2	ΚΑΛΟΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
4.5	ΛΑΓΟΥΔΕΡΑ	8.3	ΚΑΜΠΟΣ
4.6	ΛΙΒΑΔΙΑ	8.4	ΜΥΛΙΚΟΥΡΙ
4.7	ΠΑΛΑΙΧΩΡΙ (ΜΟΡΦΟΥ)	8.5	ΜΟΥΤΟΥΛΛΑΣ
4.8	ΠΑΛΑΙΧΩΡΙ (ΟΡΕΙΝΗΣ)	8.6	ΟΙΚΟΣ
4.9	ΠΛΑΤΑΝΙΣΤΑΣΑ	8.7	ΠΕΔΟΥΛΑΣ
4.10	ΠΟΛΥΣΤΥΠΟΣ	8.8	ΤΣΑΚΙΣΤΡΑ
4.11	ΣΑΡΑΝΤΙ	9	Θ. Σύμπλεγμα:
4.12	ΦΤΕΡΙΚΟΥΔΙ	9.1	ΜΟΣΦΙΛΙ
		9.2	ΚΑΤΩ ΠΥΡΓΟΣ
		9.3	ΠΑΝΩ ΠΥΡΓΟΣ
		9.4	ΠΑΧΥΑΜΜΟΣ
		9.5	ΠΗΓΕΝΙΑ

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ			
1	Α. Σύμπλεγμα:	5	Ε. Σύμπλεγμα:
1.1	ΑΡΜΕΝΟΧΩΡΙ	5.1	ΑΓΙΟΣ ΘΩΜΑΣ
1.2	ΑΣΓΑΤΑ	5.2	ΑΛΕΚΤΟΡΑ
1.3	ΒΑΣΑ (ΚΕΛΛΑΚΙΟΥ)	5.3	ΑΝΩΓΥΡΑ
1.4	ΚΕΛΛΑΚΙ	5.4	ΑΥΔΗΜΟΥ
1.5	ΜΟΝΑΓΡΟΥΛΛΙ	5.5	ΠΑΡΑΜΑΛΙ
1.6	ΜΟΝΗ	5.6	ΠΙΣΣΟΥΡΙ
1.7	ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΑ	5.7	ΠΛΑΤΑΝΙΣΤΕΙΑ
1.8	ΠΕΝΤΑΚΩΜΟ	5.8	ΠΡΑΣΤΙΟ (ΑΥΔΗΜΟΥ)
1.9	ΠΡΑΣΤΙΟ (ΚΕΛΛΑΚΙΟΥ)	6	ΣΤ. Σύμπλεγμα:
1.10	ΠΥΡΓΟΣ	6.1	ΑΓΙΟΣ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ (ΛΕΜΕΣΟΥ)
1.11	ΣΑΝΙΔΑ	6.2	ΑΓΙΟΣ ΘΕΡΑΠΩΝ
2	Β. Σύμπλεγμα:	6.3	ΑΡΣΟΣ (ΛΕΜΕΣΟΥ)
2.1	ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	6.4	ΒΑΣΑ (ΚΟΙΛΑΝΙΟΥ)
2.2	ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ	6.5	ΒΟΥΝΙ
2.3	ΑΚΑΠΝΟΥ	6.6	ΓΕΡΟΒΑΣΑ
2.4	ΑΡΑΚΑΠΑΣ	6.7	ΔΟΡΑ
2.5	ΒΙΚΛΑ	6.8	ΚΙΣΣΟΥΣΑ
2.6	ΔΙΕΡΩΝΑ	6.9	ΛΟΦΟΥ
2.7	ΕΠΤΑΓΩΝΕΙΑ	6.10	ΜΑΛΙΑ
2.8	ΖΩΟΠΗΓΗ	6.11	ΟΜΟΔΟΣ
2.9	ΚΑΛΟ ΧΩΡΙΟ (ΛΕΜΕΣΟΥ)	6.12	ΠΑΝΩ ΚΙΒΙΔΕΣ
2.10	ΚΛΩΝΑΡΙ	6.13	ΠΑΧΝΑ
2.11	ΛΟΥΒΑΡΑΣ	6.14	ΠΟΤΑΜΙΟΥ
2.12	ΣΥΚΟΠΕΤΡΑ	6.15	ΣΟΥΝΙ ΖΑΝΑΚΙΑ
3	Γ. Σύμπλεγμα:	7	Ζ. Σύμπλεγμα:
3.1	ΑΨΙΟΥ	7.1	ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
3.2	ΓΕΡΑΣΑ	7.2	ΚΑΜΙΝΑΡΙΑ
3.3	ΠΑΛΟΔΕΙΑ	7.3	ΚΑΤΩ ΠΛΑΤΡΕΣ
3.4	ΠΑΡΑΜΥΘΑ	7.4	ΚΟΙΛΑΝΙ
3.5	ΣΠΙΤΑΛΙ	7.5	ΚΟΥΚΑ
3.6	ΦΑΣΟΥΛΑ (ΛΕΜΕΣΟΥ)	7.6	ΛΕΜΙΘΟΥ
4	Δ. Σύμπλεγμα:	7.7	ΜΑΝΔΡΙΑ (ΛΕΜΕΣΟΥ)
4.1	ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (ΛΕΜΕΣΟΥ)	7.8	ΜΟΝΙΑΤΗΣ
4.2	ΑΓΙΟΣ ΜΑΜΑΣ	7.9	ΠΑΛΑΙΟΜΥΛΟΣ
4.3	ΑΛΑΣΣΑ	7.10	ΠΑΝΩ ΠΛΑΤΡΕΣ
4.4	ΑΠΕΣΙΑ	7.11	ΠΕΡΑ ΠΕΔΙ
4.5	ΔΩΡΟΣ	7.12	ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ
4.6	ΚΑΠΗΛΕΙΟ	7.13	ΤΡΕΙΣ ΕΛΙΕΣ
4.7	ΚΟΡΦΗ	7.14	ΦΟΙΝΙ
4.8	ΛΑΝΕΙΑ	8	Η. Σύμπλεγμα:
4.9	ΛΙΜΝΑΤΗΣ	8.1	ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ (ΛΕΜΕΣΟΥ)
4.10	ΜΟΝΑΓΡΙ	8.2	ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (ΛΕΜΕΣΟΥ)
4.11	ΣΙΛΙΚΟΥ	8.3	ΑΓΡΙΔΙΑ
4.12	ΤΡΙΜΗΚΛΗΝΗ	8.4	ΑΓΡΟΣ
		8.5	ΑΜΙΑΝΤΟΣ
		8.6	ΔΥΜΕΣ
		8.7	ΚΑΤΩ ΜΥΛΟΣ
		8.8	ΚΥΠΕΡΟΥΝΤΑ
		8.9	ΠΕΛΕΝΔΡΙ
		8.10	ΠΟΤΑΜΙΤΙΣΣΑ
		8.11	ΧΑΝΔΡΙΑ

ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ			
1	Α. Σύμπλεγμα:	5	Ε. Σύμπλεγμα:
1.1	ΓΟΥΔΙ	5.1	ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ
1.2	ΚΥΝΟΥΣΑ	5.2	ΑΝΑΡΙΤΑ
1.3	ΛΥΣΟΣ	5.3	ΚΟΥΚΛΙΑ (ΠΑΦΟΥ)
1.4	ΠΕΡΙΣΤΕΡΩΝΑ (ΠΑΦΟΥ)	5.4	ΜΑΝΔΡΙΑ
1.5	ΣΚΟΥΛΛΗ	5.5	ΜΟΥΣΕΡΕ
1.6	ΣΤΕΝΗ	5.6	ΝΑΤΑ
1.7	ΦΙΛΟΥΣΑ (ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ)	5.7	ΠΑΝΩ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΑ
1.8	ΧΟΛΗ	6	ΣΤ. Σύμπλεγμα:
2	Β. Σύμπλεγμα:	6.1	ΑΡΜΟΥ
2.1	ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΝΟΣ	6.2	ΕΜΠΑ
2.2	ΑΝΑΔΙΟΥ	6.3	ΚΟΙΛΗ
2.3	ΓΙΟΛΟΥ	6.4	ΛΕΜΠΑ
2.4	ΔΡΥΜΟΥ	6.5	ΜΑΡΑΘΟΥΝΤΑ
2.5	ΔΡΥΝΙΑ	6.6	ΜΕΣΑ ΧΩΡΙΟ
2.6	ΘΕΛΕΤΡΑ	6.7	ΜΕΣΟΓΗ
2.7	ΚΑΝΝΑΒΙΟΥ-ΜΕΛΑΜΙΟΥ	6.8	ΤΑΛΑ
2.8	ΚΑΤΩ ΑΚΟΥΡΔΑΛΕΙΑ	6.9	ΤΡΕΜΙΘΟΥΣΑ
2.9	ΚΡΙΤΟΥ ΜΑΡΟΤΤΟΥ	6.10	ΧΛΩΡΑΚΑΣ
2.10	ΛΑΣΑ	7	Ζ. Σύμπλεγμα:
2.11	ΜΗΛΙΑ (ΠΑΦΟΥ)	7.1	ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (ΠΑΦΟΥ)
2.12	ΜΗΛΙΟΥ	7.2	ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (ΠΑΦΟΥ)
2.13	ΠΑΝΩ ΑΚΟΥΡΔΑΛΕΙΑ	7.3	ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΠΑΦΟΥ)
2.14	ΠΟΛΕΜΙ	7.4	ΑΡΜΙΝΟΥ
2.15	ΣΙΜΟΥ	7.5	ΚΕΔΑΡΕΣ
2.16	ΣΤΡΟΥΜΠΙ	7.6	ΚΕΛΟΚΕΔΑΡΑ
2.17	ΦΥΤΗ	7.7	ΚΙΔΑΣΙ
2.18	ΨΑΘΙ	7.8	ΜΑΜΩΝΙΑ
3	Γ. Σύμπλεγμα:	7.9	ΜΕΣΑΝΑ
3.1	ΕΠΙΣΚΟΠΗ (ΠΑΦΟΥ)	7.10	ΝΙΚΟΚΛΕΙΑ
3.2	ΚΑΛΛΕΠΕΙΑ	7.11	ΠΡΑΙΤΩΡΙ
3.3	ΚΟΥΡΔΑΚΑ	7.12	ΠΡΑΣΤΙΟ (ΠΑΦΟΥ)
3.4	ΛΕΜΩΝΑ	7.13	ΣΑΛΑΜΙΟΥ
3.5	ΛΕΤΥΜΒΟΥ	7.14	ΣΤΑΥΡΟΚΟΝΝΟΥ
3.6	ΤΣΑΔΑ	7.15	ΤΡΑΧΥΠΕΔΟΥΛΑ
3.7	ΧΟΥΛΟΥ	7.16	ΦΑΣΟΥΛΑ (ΠΑΦΟΥ)
4	Δ. Σύμπλεγμα:	7.17	ΦΙΛΟΥΣΑ ΚΕΛΟΚΕΔΑΡΩΝ
4.1	ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ (ΚΕΛΟΚΕΔΑΡΩΝ)	7.18	ΧΟΛΕΤΡΙΑ
4.2	ΑΜΑΡΓΕΤΗ		
4.3	ΑΞΥΛΟΥ		
4.4	ΑΣΠΡΟΓΙΑ		
4.5	ΓΑΛΑΤΑΡΙΑ		
4.6	ΕΛΕΔΙΟ		
4.7	ΚΟΙΛΙΝΕΙΑ		
4.8	ΠΑΝΩ ΠΑΝΑΓΙΑ		
4.9	ΠΕΝΤΑΛΙΑ		
4.10	ΣΤΑΤΟΣ-ΑΓΙΟΣ ΦΩΤΙΟΣ		

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ			
1	Α. Σύμπλεγμα:	4	Δ. Σύμπλεγμα:
1.1	ΞΥΛΟΤΥΜΒΟΥ	4.1	ΑΓΙΟΙ ΒΑΒΑΤΣΙΝΙΑΣ
1.2	ΞΥΛΟΦΑΓΟΥ	4.2	ΒΑΒΑΤΣΙΝΙΑ
1.3	ΟΡΜΙΔΕΙΑ	4.3	ΚΑΤΩ ΔΡΥΣ
2	Β. Σύμπλεγμα:	4.4	ΜΕΛΙΝΗ
2.1	ΑΓΓΛΙΣΙΔΕΣ	4.5	ΟΔΟΥ
2.2	ΑΛΑΜΙΝΟΣ	4.6	ΟΡΑ
2.3	ΑΛΕΘΡΙΚΟ	5	Ε. Σύμπλεγμα:
2.4	ΑΝΑΦΩΤΙΔΑ	5.1	ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
2.5	ΚΙΒΙΣΙΛΙ	5.2	ΖΥΓΙ
2.6	ΚΛΑΥΔΙΑ	5.3	ΚΑΛΑΒΑΣΟΣ
2.7	ΚΟΦΙΝΟΥ	5.4	ΜΑΡΙ
2.8	ΜΑΖΩΤΟΣ	5.5	ΜΑΡΩΝΙ
2.9	ΜΕΝΟΓΕΙΑ	5.6	ΤΟΧΝΗ
3	Γ. Σύμπλεγμα:	5.7	ΧΟΙΡΟΚΟΙΤΙΑ
3.1	ΑΓΙΑ ΑΝΝΑ	5.8	ΨΕΜΑΤΙΣΜΕΝΟΣ
3.2	ΚΑΛΟ ΧΩΡΙΟ (ΛΑΡΝΑΚΑΣ)		
3.3	ΜΟΣΦΙΛΩΤΗ		
3.4	ΠΥΡΓΑ		
3.5	ΨΕΥΔΑΣ		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ 2011

ΓΕΩΓ/ΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ, ΔΗΜΟΣ/ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΝΟΡΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ		
		Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες
	Σύνολο	241.545	119.253	122.292
1	Επαρχία Λευκωσίας	71.813	35.554	36.259
1103	Αγία Βαρβάρα Λευκωσίας	2.204	1.102	1.102
1402	Αγία Ειρήνη Λευκωσίας	27	14	13
1324	Αγία Μαρίνα Ξυλιάτου	568	270	298
1240	Άγιοι Τριμιθιάς	1.529	758	771
1321	Άγιος Γεώργιος Καυκάλλου	26	11	15
1206	Άγιος Επιφάνιος Ορεινής	412	203	209
1405	Άγιος Θεόδωρος Σολέας	49	25	24
1211	Άγιος Ιωάννης Μαλούντας	472	229	243
1212	Αγροκηπιά	509	251	258
1360	Ακάκι	3.003	1.494	1.509
1102	Αλάμπρα	1.585	788	797
1308	Αληθινού	9	3	6
1302	Άλωνα	67	28	39
1231	Ανάγεια	1.514	733	781
1222	Αναλιόντας	443	215	228
1022	Συνοικισμός Ανθούπολης	1.756	738	1.018
1202	Απλίκι	87	43	44
1210	Αρεδιού	1.225	615	610
1301	Ασκάς	170	84	86
1362	Αστρομερίτης	2.307	1.158	1.149
1323	Βυζακιά	347	171	176
1406	Γαλάτα	581	277	304
1425	Γερακιές	75	27	48
1204	Γούρρη	196	94	102
1242	Δένεια	373	181	192
1228	Επισκοπειό	524	272	252
1230	Εργάτες	1.792	938	854
1411	Ευρύχου	827	385	442

1404	Κακοπετριά	1.274	603	671
1408	Καλιάνα	200	92	108
1207	Καλό Χωριό Ορεινής	734	359	375
1424	Καλοπαναγιώτης	263	123	140
1200	Καμπί	97	47	50
1223	Καμπιά	475	221	254
1427	Κάμπος	271	114	157
1403	Καννάβια	129	59	70
1220	Καπέδες	572	309	263
1416	Κατύδατα	114	49	65
1233	Κάτω Δευτερά	2.054	966	1.088
1329	Κάτω Κουτραφάς	17	8	9
1326	Κάτω Μονή	339	168	171
1457	Κάτω Πύργος	1.036	516	520
1209	Κλήρου	1.847	942	905
1243	Κοκκινότριμιθιά	4.077	2.030	2.047
1410	Κοράκου	521	248	273
1104	Κοτσιάτης	160	80	80
140002	Κούρδαλη	19	10	9
1305	Λαγουδερά	84	34	50
1203	Λαζανιάς	39	33	6
1415	Ληνού	161	67	94
1307	Λιβάδια Λευκωσίας	18	9	9
1109	Λυθροδόντας	3.043	1.564	1.479
1108	Λύμπια	2.694	1.384	1.310
1101	Μαθιάτης	646	326	320
1208	Μαλούντα	490	251	239
1244	Μάμμαρη	1.592	797	795
1224	Μαρκί	146	83	63
1368	Μένικο	1.023	511	512
1213	Μιτσερό	860	409	451
1468	Μοσφίλι	20	6	14
1422	Μουτουλλάς	174	79	95
1421	Μυλικούρι	17	8	9
1105	Νήσου	2.179	1.086	1.093
1322	Νικητάρι	447	209	238
1320	Ξυλιάτος	138	72	66
1423	Οίκος	158	78	80
1327	Ορούντα	604	310	294
1241	Παλαιομέτοχο	4.145	2.113	2.032
1300	Παλαιχώρι Μόρφου	686	330	356
1310	Παλαιχώρι Ορεινής	333	165	168
1232	Πάνω Δευτερά	2.789	1.405	1.384
1456	Πάνω Πύργος	22	11	11
1461	Παχύαμμος	70	35	35

1420	Πεδουλάς	132	67	65
1227	Πέρα	1.372	671	701
1106	Πέρα Χωριό	2.637	1.321	1.316
1361	Περιστερώνα Λευκωσίας	2.226	1.117	1.109
1460	Πηγένια	107	52	55
1309	Πλατανιστάσα	117	49	68
1226	Πολιτικό	419	199	220
1304	Πολύστυπος	128	60	68
1330	Ποτάμι	558	283	275
1120	Ποταμιά	505	257	248
1306	Σαράντι	44	20	24
1100	Σιά	754	368	386
1407	Σιναόρος	228	119	109
140001	Σπήλια (Άγιος Αντώνιος)	104	46	58
1409	Τεμβριά	498	230	268
1426	Τσακίστρα	79	42	37
1201	Φαρμακάς	480	239	241
1205	Φικάρδου	15	7	8
1412	Φλάσου	240	109	131
1303	Φτερικούδι	90	41	49
1229	Ψημολόφου	1.626	831	795
3	Επαρχία Αμμοχώστου	17.136	8.490	8.646
3104	Λιοπέτρι	4.591	2.276	2.315
3105	Φρέναρος	4.298	2.119	2.179
3110	Αυγόρου	4.604	2.300	2.304
3111	Άχνα	2.087	1.051	1.036
3114	Αχερίτου	1.556	744	812
4	Επαρχία Λάρνακας	52.561	26.206	26.355
4102	Βορόκληνη (Ορόκληνη)	6.134	3.052	3.082
4103	Αβδελλερό	218	102	116
4127	Αγγλισίδες	1.146	588	558
4211	Αγία Άννα	339	170	169
4318	Άγιοι Βαβασιινιάς	131	71	60
4307	Άγιος Θεόδωρος Λάρνακας	663	332	331
4121	Αλαμινός	345	174	171
4125	Αλεθρικό	1.101	538	563
4122	Αναφωτίδα	790	390	400
4319	Βαβασιινιά	81	42	39
4313	Βάβλα	52	17	35
4216	Δελίκηπος	23	12	11
4300	Ζύγι	589	311	278
4302	Καλαβασός	737	371	366

4210	Καλό Χωριό Λάρνακας	1.518	752	766
4312	Κάτω Δρυς	129	60	69
4310	Κάτω Λεύκαρα	128	60	68
4100	Κελλιά	387	187	200
4124	Κιβισίλι	233	117	116
4110	Κίτι	4.252	2.054	2.198
4126	Κλαυδιά	427	205	222
4215	Κόρνος	2.083	1.060	1.023
4309	Κοφίνου	1.312	721	591
4314	Λάγεια	28	13	15
4120	Μαζωτός	832	388	444
4301	Μαρί	158	83	75
4306	Μαρώνι	710	354	356
4316	Μελίνη	59	34	25
4128	Μενόγεια	50	22	28
4212	Μοσφιλωτή	1.365	674	691
4105	Ξυλοτύμβου	3.655	1.840	1.815
4107	Ξυλοφάγου	6.231	3.057	3.174
4317	Οδού	213	130	83
4315	Ορά	206	113	93
4106	Ορμίδεια	4.189	2.026	2.163
4111	Περιβόλια Λάρνακας	3.009	1.531	1.478
4104	Πύλα	2.771	1.402	1.369
4214	Πυργά (τα) Λάρνακας	812	422	390
4308	Σκαρίνου	393	192	201
4112	Τερσεφάνου	1.299	663	636
4303	Τόχνη	424	208	216
4101	Τρούλλοι	1.175	606	569
4304	Χοιροκοιτία	632	310	322
4305	Ψεματισμένος	271	130	141
4213	Ψευδάς	1.261	622	639
5	Επαρχία Λεμεσού	58.599	28.586	30.013
5305	Άγιος Αμβρόσιος Λεμεσού	323	149	174
5310	Άγιος Γεώργιος Λεμεσού	111	54	57
5340	Άγιος Δημήτριος	54	15	39
5360	Άγιος Θεόδωρος Λεμεσού	65	31	34
5306	Άγιος Θεράπων	125	57	68
5224	Άγιος Θωμάς	50	23	27
5361	Άγιος Ιωάννης Λεμεσού	339	166	173
5143	Άγιος Κωνσταντίνος	137	69	68
5316	Άγιος Μάμας	114	40	74
5142	Άγιος Παύλος	135	68	67
5124	Άγιος Τύχων	3.455	1.724	1.731
5367	Αγρίδια	104	48	56

5366	Αγρός	806	403	403
5137	Ακαπνού	20	10	10
5123	Ακρούντα	455	206	249
5200	Ακρωτήρι	870	427	443
5302	Άλασσα	282	132	150
5225	Αλέκτορα	64	36	28
5355	Αμίαντος	228	114	114
5226	Ανώγυρα	301	141	160
5107	Απεσιά	474	218	256
5141	Αρακαπάς	307	146	161
5121	Αρμενοχώρι	218	104	114
5322	Άρσος Λεμεσού	202	86	116
5130	Ασγάτα	417	208	209
5201	Ασώματος Λεμεσού	726	361	365
5222	Αυδήμου	535	259	276
5106	Αψιού	208	97	111
5131	Βάσα Κελλακίου	73	33	40
5325	Βάσα Κοιλανίου	163	82	81
5135	Βίκλα	1		1
5326	Βουνί	149	72	77
5105	Γεράσα	69	31	38
5140	Διερώνα	192	103	89
5364	Δύμες	165	81	84
5320	Δωρά	145	68	77
5311	Δωρός	135	56	79
5212	Επισκοπή Λεμεσού	3.681	1.779	1.902
5138	Επταγώνεια	353	172	181
5211	Ερήμη	2.432	1.178	1.254
5147	Ζωοπηγή	140	69	71
5146	Καλό Χωριό Λεμεσού	497	242	255
5343	Καμινάρια	44	19	25
5213	Καντού	349	166	183
5110	Καπηλειό	34	16	18
5303	Κάτω Κιβίδες	5	3	2
5362	Κάτω Μύλος	50	23	27
5350	Κάτω Πλάτρες (Τορνάρηδες)	148	68	80
5136	Κελλάκι	299	148	151
5323	Κισσούσα	6	3	3
5134	Κλωνάρι	18	6	12
5331	Κοιλάνι	216	91	125
5210	Κολόσσι	5.651	2.789	2.862
5108	Κορφή	199	102	97
5317	Κουκά	27	14	13
5369	Κυπερούντα	1.516	737	779

5312	Λάνεια	281	142	139
5345	Λεμίθου	88	38	50
5109	Λιμνάτης	314	144	170
5145	Λουβαράς	363	185	178
5307	Λόφου	46	25	21
5104	Μαθικολώνη	174	85	89
5324	Μαλιά	64	32	32
5328	Μανδριά Λεμεσού	107	50	57
5314	Μονάγρι	175	72	103
5127	Μοναγρούλλι	536	260	276
5128	Μονή	622	321	301
5318	Μονιάτης	275	126	149
5120	Μουτταγιάκα	2.939	1.464	1.475
5330	Όμοδος	322	148	174
5341	Παλαιόμυλος	20	7	13
5100	Παλόδεια	1.568	775	793
5304	Πάνω Κιβίδες	707	352	355
5351	Πάνω Πλάτρες	239	109	130
5020	Πάνω Πολεμίδια	3.470	1.699	1.771
5221	Παραμάλι	220	110	110
5101	Παραμύθα	569	279	290
5125	Παρεκκλησιά	2.738	1.333	1.405
5308	Πάχνα	865	420	445
5365	Πελένδρι	1.074	528	546
5126	Πεντάκωμο	644	318	326
5327	Πέρα Πεδί	120	59	61
5227	Πισσούρι	1.819	922	897
5223	Πλατανίστεια	45	22	23
5329	Ποταμιού	36	14	22
5363	Ποταμίτισσα	62	28	34
5220	Πρασιό Αυδήμου	245	106	139
5133	Πρασιό Κελλακίου	103	51	52
5342	Πρόδρομος	123	53	70
5129	Πύργος Λεμεσού	2.363	1.172	1.191
5132	Σανίδα	42	21	21
5313	Σιλίκου	137	61	76
5300	Σούνι-Ζανακιά	837	420	417
5102	Σπιτάλι	316	148	168
5144	Συκόπετρα	120	60	60
5214	Σωτήρα Λεμεσού	143	72	71
5203	Τραχώνι Λεμεσού	3.952	1.961	1.991
5344	Τρεις Ελιές	25	11	14
5315	Τριμήκληνη	307	142	165
5202	Τσερκέζοι	50	29	21
5103	Φασούλα Λεμεσού	560	261	299

5352	Φοινί	391	173	218
5122	Φοινικάρια	339	160	179
5368	Χανδριά	162	75	87
6	Επαρχία Πάφου	41.436	20.417	21.019
6106	Αγία Βαρβάρα Πάφου	172	86	86
6221	Αγία Μαρίνα Κελοκεδάρων	37	15	22
6365	Αγία Μαρίνα Χρυσοχούς	647	312	335
6012	Αγία Μαρινούδα	266	139	127
6205	Άγιος Γεώργιος Πάφου	101	57	44
6301	Άγιος Δημητριανός	91	42	49
6219	Άγιος Ιωάννης Πάφου	29	12	17
6218	Άγιος Νικόλαος Πάφου	61	30	31
6130	Ακουρσός	22	14	8
6220	Αμαργέτη	209	83	126
6311	Αναδιού	17	9	8
6107	Αναρίτα	876	423	453
6355	Ανδρολίκου	34	23	11
6115	Αξύλου	61	31	30
6363	Αργάκα	1.078	556	522
6217	Αρμίνου	24	7	17
6111	Άρμου	600	291	309
6231	Ασπρογιά	60	31	29
6014	Αχέλεια	145	78	67
6224	Γαλαταριά	56	26	30
6364	Γιαλιά	202	103	99
6331	Γιόλου	762	371	391
6345	Γουδί	204	96	108
6353	Δρούσεια	405	205	200
6308	Δρύμου	110	52	58
6116	Ελεδιό	44	21	23
6022	Έμπα	4.855	2.454	2.401
6112	Επισκοπή Πάφου	220	103	117
6330	Θελέτρα	269	130	139
6303	Θρινιά	55	27	28
6352	Ίνεια	385	204	181
6132	Κάθικας	438	222	216
6124	Καλλέπεια	326	152	174
6302	Κανναβιού	175	87	88
6334	Κάτω Ακουρδάλεια	65	29	36
6350	Κάτω Αρόδες	39	18	21
6213	Κέδαρες	80	35	45
6210	Κελοκέδαρα	193	78	115
6212	Κιδάσι	11	6	5

6027	Κισσόνεργα	2.004	993	1.011
6121	Κοίλη	466	235	231
6225	Κοιλίνεια	39	17	22
6011	Κονιά	2.209	1.094	1.115
6100	Κούκλια Πάφου	892	432	460
6127	Κούρδακα	7	4	3
6305	Κρίτου Μαρόττου	85	46	39
6336	Κρίτου Τέρα	86	36	50
6361	Κυνούσα	71	33	38
6307	Λάσα	67	22	45
6021	Λέμπα	506	235	271
6128	Λεμώνα	51	25	26
6125	Λετύμβου	249	120	129
6320	Λυσός	205	95	110
6362	Μακούντα	116	68	48
6204	Μαμώνια	51	23	28
6101	Μανδριά Πάφου	893	456	437
6110	Μαραθούντα	309	154	155
6024	Μέσα Χωριό	586	297	289
6214	Μέσανα	31	12	19
6025	Μεσόγη	1.689	834	855
6304	Μηλιά Πάφου	14	7	7
6333	Μηλιού	89	41	48
6202	Μούσερε	2	1	1
6113	Νατά	181	90	91
6366	Νέα Δήμματα	50	26	24
6344	Νέο Χωριό Πάφου	519	248	271
6102	Νικόκλεια	121	52	69
6200	Πάνω Αρχιμανδρίτα	43	19	24
6332	Πάνω Ακουρδάλεια	44	18	26
6351	Πάνω Αρόδες	135	63	72
6230	Πάνω Παναγιά	481	234	247
6360	Πελαθούσα	57	29	28
6222	Πενταλιά	63	31	32
6321	Περιστερώνα Πάφου	302	151	151
6123	Πολέμι	848	408	440
6367	Πομός	448	233	215
6215	Πραιώρι	23	10	13
6207	Πρασιό Πάφου	8	3	5
6211	Σαλαμιού	265	131	134
6310	Σίμου	185	90	95
6337	Σκούλλη	65	29	36
6227	Στατός-Άγιος Φώτιος	243	106	137
6206	Σταυροκόννου	56	28	28
6368	Στενή	173	79	94

6122	Στρουμπί	540	269	271
6026	Τάλα	2.695	1.315	1.380
6335	Τέρα	36	16	20
6104	Τίμη	1.220	603	617
6208	Τραχυπέδουλα	64	27	37
6023	Τρεμιθούσα	1.041	528	513
6120	Τσάδα	1.043	500	543
6201	Φασούλα Πάφου	56	31	25
6216	Φιλούσα Κελοκεδάρων	17	7	10
6315	Φιλούσα Χρυσοχούς	31	12	19
6306	Φύτη	150	74	76
6020	Χλώρακας	5.356	2.673	2.683
6114	Χολέτρια	264	129	135
6338	Χόλη	83	42	41
6129	Χούλου	147	59	88
6341	Χρυσοχού	132	61	71
6300	Ψάθι	110	55	55

(Τελευταία Ενημέρωση 12/06/2012)

COPYRIGHT © :2012, REPUBLIC OF
CYPRUS, STATISTICAL SERVICE

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΕΝΩΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΚΥΠΡΟΥ – ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΕΝΩΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

4 Μαΐου 2022

Προς
Πρόεδρους
Κοινοτικών Συμβουλίων

Κυρίες/Κύριοι,

Θέμα: Συμπλήρωση ερωτηματολογίου στα πλαίσια εκπόνησης της μελέτης «Καταγραφή των Προτεραιοτήτων των Αγροτικών Περιοχών ως προς το Σχεδιασμό και την Εφαρμογή Έξυπνων Λύσεων».

Η Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου στα πλαίσια του Έργου "Smart Rural 27" σας αποστέλλει ερωτηματολόγιο προς συμπλήρωση.

Το ερωτηματολόγιο απευθύνεται σε συγκεκριμένες Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στη βάση της δημιουργίας ενός αντιπροσωπευτικού δείγματος των Αγροτικών Περιοχών της Κύπρου. Απαιτεί την ειλικρίνεια σας και το ενδιαφέρον σας για τον τόπο και την ευρύτερη περιοχή που διαμένετε ή/και δραστηριοποιείστε. Η συμβολή και η συμμετοχή σας είναι ιδιαίτερα σημαντική για την εκπόνηση της μελέτης.

Το παρόν ερωτηματολόγιο εντάσσεται στο πλαίσιο εκπόνησης της μελέτης **«Καταγραφή των Προτεραιοτήτων των Αγροτικών Περιοχών ως προς το Σχεδιασμό και την Εφαρμογή Έξυπνων Λύσεων»**. Η μελέτη αναμένεται να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων του Έργου της 2^{ης} Προπαρασκευαστικής Δράσης για τις Έξυπνες Αγροτικές Περιοχές στον 21^ο αιώνα ("Smart Rural 27" Project – SR27), την υλοποίηση της οποίας συντονίζει η ομάδα έργου του "E40 Europe" και χρηματοδοτεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Στόχος του Έργου SR27 είναι να προετοιμάσει τα Κράτη – Μέλη και τις αγροτικές περιοχές για την εφαρμογή της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής μετά το 2020 (νέα ΚΑΠ), καθώς και για άλλες πολιτικές και πρωτοβουλίες που θα μπορούσαν να υποστηρίξουν την ανάπτυξη των «Έξυπνων Αγροτικών Περιοχών» σε ολόκληρη την ΕΕ.

Funded by the:

Funded by the:

Παρακαλώ όπως υποβάλετε **συμπληρωμένο το ερωτηματολόγιο στο φαξ της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου (22-666405) ή στο email cuc@cytanet.com.cy, το αργότερο μέχρι την Τετάρτη, 18 Μαΐου 2022.**

Για τυχόν διευκρινήσεις ή περισσότερες πληροφορίες τηλεφωνήστε στο **96-490484, Μάκης Παπαμιχαήλ Γεωπόνος – Οικονομολόγος** ή στα γραφεία της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου στο **22-672576**.

Με εκτίμηση

Ανδρέας Κιτρομηλίδης
Πρόεδρος

A. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Παρακαλώ όπως συμπληρωθούν τα στοιχεία του ατόμου που έχει απαντήσει το ερωτηματολόγιο.

Κοινότητα	
Όνοματεπώνυμο	
Ιδιότητα	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	

B. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΑΠΟΨΗΣ / ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ

B1. Καταγράψτε την άποψη σας για το βαθμό σημαντικότητας των πιο κάτω αναφορών ως προς το σχεδιασμό μιας Έξυπνης Αγροτικής Περιοχής, σημειώνοντας ένα μόνο ✓ σε κάθε γραμμή.

ΑΝΑΦΟΡΑ	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ	ΑΡΚΕΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ	ΟΥΔΕΤΕΡΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ	ΛΙΓΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ
Εκπόνηση Ολοκληρωμένης Στρατηγικής					
Συνεργασία Αγροτικών Περιοχών (σχεδιασμός παρεμβάσεων σε περισσότερες από μια Κοινότητες)					
Αξιοποίηση των Ψηφιακών Τεχνολογιών					
Διαβούλευση με την Τοπική Κοινωνία					
Διαβούλευση με Ειδικούς Εμπειρογνώμονες					
Διευθέτηση Συνεργασιών – Συνεργιών					
Αξιοποίηση Καλών Πρακτικών Αγροτικών Περιοχών στην ΕΕ					

B2. Καταγράψτε την άποψη σας για το βαθμό σημαντικότητας των πιο κάτω αναφορών ως προς τα αναπτυξιακά εμπόδια / δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι Αγροτικές Περιοχές, κατατάσσοντας επί της ουσίας σε σειρά προτεραιότητας τις πιο κάτω αναφορές. Από το 1 μέχρι το 7 αυξάνεται ο βαθμός σημαντικότητας από ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ (το 1) σε ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ (το 7).

ΑΝΑΦΟΡΑ	1 – 7
Υποδομές Παιδείας	
Υποδομές Υγείας	
Παροχή Γενικών Υπηρεσιών (Τράπεζες, Λιανικό Εμπόριο κ.α.)	
Συγκοινωνίες	
Μειωμένες Ευκαιρίες Απασχόλησης	
Χρηματοδοτικές Ενισχύσεις	
Υψηλές Ταχύτητες Διαδικτύου	

B3. Καταγράψτε την άποψη σας για το βαθμό σημαντικότητας των πιο κάτω αναφορών – έξυπνων λύσεων, ως προς την αναγκαιότητά τους ώστε οι Αγροτικές Περιοχές να εφαρμόσουν Έξυπνες Στρατηγικές, κατατάσσοντας επί της ουσίας σε σειρά προτεραιότητας τις πιο κάτω αναφορές.

Από το 1 μέχρι το 9 αυξάνεται ο βαθμός σημαντικότητας από ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ (το 1) σε ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ (το 9).

ΑΝΑΦΟΡΑ	1 – 9
Η έξυπνη διαχείριση των απορριμμάτων – smart waste management	
Η έξυπνη διαχείριση των υδάτινων πόρων και της υδρομέτρησης (τηλεμετρία) – smart water management	
Η έξυπνη ενεργειακή διαχείριση – smart energy , περιλαμβανομένου του έξυπνου οδικού φωτισμού – smart lighting	
Η έξυπνη διαχείριση της βιώσιμης κινητικότητας και η ανάλυση κυκλοφοριακών συνθηκών – smart mobility , περιλαμβανομένων της έξυπνης στάθμευσης των οχημάτων – smart parking και της προώθησης της ηλεκτροκίνησης – EVs	
Η άμεση εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω συστημάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης – e-government .	
Η έξυπνη παρακολούθηση του αέρα και των περιβαλλοντικών συνθηκών – e-environment	
Η τηλεφροντίδα – e-health .	
Η αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών για σκοπούς πυρασφάλειας και πυροπροστασίας	
Η προώθηση του εθελοντισμού σε όλους τους τομείς, προς όφελος της κοινωνικής αλληλεγγύης.	
Άλλο (παρακαλώ καταγράψτε και ενδεικτικό βαθμό προτεραιότητας από 1-9):	

Γ. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΑΠΟΨΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Γ1. Θεωρείτε ότι τα Νομοσχέδια που έχουν ψηφιστεί διευκολύνουν τη διαδικασία εκπόνησης και υλοποίησης Τοπικών Έξυπνων Στρατηγικών Ανάπτυξης στις Αγροτικές Περιοχές;
Σημειώστε ✓ στην επιλογή σας.

ΝΑΙ	☐
ΟΧΙ	☐
ΟΥΔΕΤΕΡΑ	☐

Γ2. Θεωρείτε ότι τα Νομοσχέδια που έχουν ψηφιστεί ενισχύουν τις ευκαιρίες ανάπτυξης των Αγροτικών Περιοχών;
Σημειώστε ✓ στην επιλογή σας.

ΝΑΙ	☐
ΟΧΙ	☐
ΟΥΔΕΤΕΡΑ	☐

Σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας!

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Πίνακας Επιδιωκόμενου Δείγματος

ΕΠΑΡΧΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	%	ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΟ ΔΕΙΓΜΑ
ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	94	30%	11
ΛΕΜΕΣΟΥ	104	24%	8
ΛΑΡΝΑΚΣ	45	22%	8
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	5	7%	2
ΠΑΦΟΥ	101	17%	6
ΣΥΝΟΛΟ	349	100%	35

Πίνακας Επικοινωνιών – Τελικών Απαντήσεων

ΚΛΑΣΗ ΠΛΗΘΥΣΝΟΥ		<150	151-500	501-1500	1501-2500	>2500	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ
ΕΠΑΡΧΙΑ										
ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	30	24	20	13	7	94	15	10	67%
	% ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ	32%	26%	21%	14%	7%	1			
	ΔΕΙΓΜΑ	1	3	3	2	2	11			
ΛΕΜΕΣΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	43	36	13	5	7	104	12	9	75%
	% ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ	41%	35%	13%	5%	7%	1			
	ΔΕΙΓΜΑ	1	3	2	1	1	8			
ΛΑΡΝΑΚΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	9	12	15	2	7	45	11	8	73%
	% ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ	20%	27%	33%	4%	16%	1			
	ΔΕΙΓΜΑ	1	2	2	1	2	8			
ΠΑΦΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	54	26	15	3	3	101	9	7	78%
	% ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ	53%	26%	15%	3%	3%	1			
	ΔΕΙΓΜΑ	1	2	1	1	1	6			
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	0	0	0	2	3	5	3	1	33%
	% ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ	0%	0%	0%	40%	60%	1			
	ΔΕΙΓΜΑ	0	0	0	1	1	2			
							ΣΥΝΟΛΟ	50	35	70%
							10%	35		

Πίνακας Των 35 Συμμετεχόντων Κοινοτικών Συμβουλίων

ΓΕΩΓ/ΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ
1	Επαρχία Λευκωσίας	
1243	Κοκκινοτριμιθιά	4.077
1103	Αγία Βαρβάρα Λευκωσίας	2.204
1209	Κλήρου	1.847
1457	Κάτω Πύργος	1.036
1411	Ευρύχου	827
1306	Σαράντι	44
1100	Σιά	754
1327	Ορούντα	604
1300	Παλαιχώρι Μόρφου	686
1424	Καλοπαναγιώτης	263
3	Επαρχία Αμμοχώστου	
3111	Άχνα	2.087
4	Επαρχία Λάρνακας	
4110	Κίτι	4.252
4106	Ορμίδεια	4.189
4215	Κόρνος	2.083
4214	Πυργά (τα) Λάρνακας	812
4307	Άγιος Θεόδωρος Λάρνακας	663
4300	Ζύγι	589
4303	Τόχνη	424
4313	Βάβλα	52
5	Επαρχία Λεμεσού	
5369	Κυπερούντα	1.516
5365	Πελένδρι	1.074
5366	Αγρός	806
5304	Πάνω Κιβίδες	707
5352	Φοινί	391
5330	Όμοδος	322
5140	Διερώνα	192
5147	Ζωοπηγή	140
5311	Δωρός	135
6	Επαρχία Πάφου	
6107	Αναρίτα	876
6230	Πάνω Παναγιά	481
6132	Κάθικας	438
6211	Σαλαμιού	265
6129	Χούλου	147
6333	Μηλιού	89
6204	Μαμώνια	51